

Informacja o roli organów regulacyjnych w tworzeniu, przestrzeganiu i ochronie zasad etyki dziennikarskiej oraz standardów profesjonalnych i programowych w dziedzinie radiofonii i telewizji

Kwiecień 2006

**Ewa Murawska-Najmiec
współpraca: Anna Piekut**

**ANALIZA
BIURA KRRiT**

1. WSTĘP

Niniejsze opracowanie powstało na podstawie przeglądu kompetencji i zadań organów regulacyjnych w zakresie radiofonii i telewizji, a także na podstawie wyników ankiety przeprowadzonej przez Departament Integracji Europejskiej i Współpracy z Zagranicą wśród członków EPRA (Europejska Platforma Organów Regulacyjnych). Treść ankiety oraz zestawienie państw, od których otrzymano odpowiedzi znajduje się w Załączniku nr 1.

Z dostępnych danych wynika, że do organów regulacyjnych posiadających umocowane w aktach prawnych kompetencje i/lub zadania w tym zakresie należą:

Nr 10/2006

- OFCOM (Wielka Brytania);
- The Cyprus Radio - Television Authority (Cypr);
- The Broadcasting Commission of Ireland (Irlandia);
- The Broadcasting Authority (Hongkong);
- Malta Broadcasting Authority (Malta);
- Conseil Supérieur de l'Audiovisuel (Francja) ;
- Conseil Supérieur de l'Audiovisuel (Belgia - Walonia);
- Independent Communications Authority of South Africa (RPA);
- National Radio and Television Council of Latvia (Łotwa);
- The Radio and Television Commission of Lithuania (Litwa);
- Canadian Radio-Television and Telecommunications Commission (Kanada);
- Landesmedienanstalten – piętnaście landowych organów regulacyjnych (Niemcy).

Oznacza to, że w większości przypadków, ustawodawcy nie przyznali organom regulacyjnym kompetencji w zakresie tworzenia, przestrzegania i ochrony standardów etycznych, profesjonalnych i programowych w radiofonii i telewizji. Szczególnie dotyczy to kwestii związanych z zasadami etyki dziennikarskiej, jako domeną pozostającą w gestii samych dziennikarzy.

Należy jednocześnie stwierdzić, że kwestie związane z etyką dziennikarską oraz standardami profesjonalnymi i programowymi w radiofonii i telewizji rodzą wiele trudności interpretacyjnych. Można wyróżnić trzy nakładające się zakresy norm i zasad:

- **etyka dziennikarska:** jej pole znaczeniowe ogranicza się do zawodu dziennikarza, a zasady, które ją tworzą znajdują odzwierciedlenie w formie kodeksów etycznych lub kart etyki; w niniejszym opracowaniu pojęcie to odnosi się do zasad etyki dziennikarskiej sformułowanych przez same organizacje dziennikarskie;
- **standardy profesjonalne:** w dużej mierze opierają się na standardach warsztatowych, odnoszą się do różnych grup zawodowych (np. dziennikarzy czy twórców programu), a zasady je tworzące często przybierają postać kodeksów postępowania (*codes of conduct*);

- **standardy programowe:** jest to pojęcie o szerszym znaczeniu w stosunku do dwóch poprzednich; zawiera zarówno elementy etyki dziennikarskiej jak i standardów profesjonalnych, a jednocześnie podaje dla nich punkt odniesienia, jakim jest program telewizyjny czy radiowy. Tworzące je zasady często przybierają formę tzw. *broadcasting codes* lub *codes of programme standards*.

Niekiedy rozróżnienie między tymi zakresami norm i zasad może być utrudnione. Dla przykładu, w Niemczech zawarty między krajami związkowymi traktat *Rundfunkstaatsvertrag (RStV)* nakłada na nadawców publicznych i komercyjnych obowiązki nie tylko w zakresie standardów programowych (podstawa prawna: art. 3 i 41 traktatu), ale również w zakresie profesjonalnych standardów dziennikarskich w dziedzinie informacji (zasada obiektywizmu i niezależności, etc.) oraz sposobu ich prezentacji (podanie źródła, wyraźne oddzielenie od komentarza, etc..) w oparciu o art. 10 par.1. *Rundfunkstaatsvertrag*. W przypadku złamania tych przepisów, ustawy medialne krajów związkowych uprawniają organy regulacyjne do nałożenia sankcji na nadawców komercyjnych.

Ponadto, w takich krajach jak Francja czy Belgia (Walonia) funkcjonują równoległe takie pojęcia jak:

- **etyka i deontologia programowa** (fr. *éthique et déontologie des programmes*);
- **deontologia audycji** (fr. *déontologie des émissions*) czy kodeks deontologiczny (fr. *code déontologique*).

Na podstawie zebranych informacji można stwierdzić, że tylko w dwóch przypadkach organy regulacyjne w dziedzinie radiofonii i telewizji są bezpośrednio zaangażowane w nadzorowanie przestrzegania zasad etyki dziennikarskiej, opracowanych przez same środowiska dziennikarskie: na Cyprze i na Litwie. Jeżeli idzie o pozostałe kraje, organy regulacyjne odpowiedzialne są za przestrzeganie przez nadawców standardów programowych i profesjonalnych – (1) bądź to w zakresie unormowań ustawowych (Niemcy), (2) bądź też na podstawie dodatkowych kodeksów lub regulacji, tworzonych przez same organy regulacyjne.

W niniejszym opracowaniu koncentrujemy się na tym drugim przypadku, gdyż jest on świadectwem szczególnego znaczenia, jaki ustawodawca przywiązuje do tego zadania organu regulacyjnego.

Regulatorzy działają przede wszystkim w dziedzinie standardów programowych; rzadziej i w mniejszym zakresie - w zakresie standardów profesjonalnych obowiązujących dziennikarzy czy twórców programu (jeśli już – to np. ograniczone do standardów rzetelności i obiektywizmu w

sferze informacyjnej - patrz. przykład niemiecki, brytyjski czy łotewski). Poza przypadkiem cypryjskim i litewskim, nieznaną jest sytuacja działalności organu regulacyjnego w zakresie zasad etyki dziennikarskiej *sensu stricto*.

Standardy te najczęściej ujmowane są w kodeksach. Można teoretycznie wyróżnić trzy typy sytuacji regulacyjnych w tym zakresie:

- **regulacja:** organ regulacyjny opracowuje kodeks sam bądź w procesie konsultacji z zainteresowanym środowiskiem, a następnie nadzoruje jego przestrzeganie i ewentualnie nakłada na nadawców kary za łamanie jego postanowień);
- **współregulacja:** organ regulacyjny korzysta z kodeksu stworzonego przez samo środowisko: albo włącza jego postanowienia do wymogów koncesyjnych, albo też (jak w przypadku cypryjskim) dokonuje oceny działalności nadawcy na podstawie kodeksu wprowadzonego przez ustawodawcę do ustawy;
- **uzupełnianie samoregulacji:** kodeks bądź inny zbiór norm i zasad tworzą sami nadawcy i oni są odpowiedzialni za ich przestrzeganie, natomiast organ regulacyjny ma ustawowe kompetencje wykorzystywania tych zasad w ocenie nadawcy.

We wszystkich znanych przypadkach, działalność organu regulacyjnego w dziedzinie przestrzegania i ochrony zasad etyki dziennikarskiej, czy też standardów profesjonalnych lub programowych w radiofonii i telewizji odnosi się do nadawców, nie zaś do dziennikarzy czy twórców audycji.

Podstawy prawne określające kompetencje i zadania regulatorów w omawianych państwach znajdują się w Załączniku nr 2.

2. ORGAN REGULACYJNY POSIADAJĄCY KOMPETENCJE W ZAKRESIE ZASAD ETYKI DZIENNIKARSKIEJ

2.1. Cypr

Cypryjski kodeks etyki dziennikarskiej (*Press Ethics Code*¹) określa prawa i obowiązki dziennikarzy w zakresie rzetelności, ochrony własności intelektualnej, prywatności,

---

¹ Co prawda dosłowne tłumaczenie nazwy kodeksu każe nazywać go kodeksem etyki prasowej, jednak biorąc pod uwagę zakres jego oddziaływania obejmujący wszystkie media elektroniczne, a nie tylko media drukowane, właściwszym określeniem wydaje się kodeks etyki dziennikarskiej (punktem odniesienia jest występujący we wszystkich mediach zawód dziennikarza, a nie zakres ograniczony tylko do prasy).

dostępu do informacji, domniemania niewinności, przestępstw na tle seksualnym, ochrony małoletnich, treści dyskryminujących, korzyści finansowych, dobra publicznego, obrony narodowej oraz promocji towarów i usług. Został on opracowany przez szeroką reprezentację środowiska (związek dziennikarzy cypryjskich, związek wydawców dzienników i czasopism oraz właściciele mediów elektronicznych, do których w późniejszym czasie dołączył nadawca publiczny - *Cyprus Broadcasting Corporation*). Środowisko to stworzyło Cypryjską Komisję ds. Skarg Medialnych (*Cyprus Media Complaints Commission*), przyjęło sformułowany przez siebie Kodeks etyki dziennikarskiej oraz powołało Komitet etyki dziennikarskiej (*Press Ethics Committee*), którego zadaniem jest „monitorowanie wdrażania powyższego Kodeksu”;

Ustawodawca włączył ten kodeks do cypryjskiego aktu prawnego regulującego kwestie radiofonii i telewizji (Załącznik do *Radio and Television Stations Regulations*), w którym też wyposażył organ regulacyjny the *Cyprus Radio - Television Authority* (CRTA) w kompetencję nakładania kar administracyjnych za jego nieprzestrzeganie. Organ nie może jednak działać z urzędu: może podejmować działania wyłącznie na wniosek niezależnego Komitetu Etyki Dziennikarskiej, który stanowi ciało przedstawicielskie środowiska nadawców, dziennikarzy i wydawców.

Nowelizacja powyższego aktu prawnego z 2000 r. (sekcja 41. A. (1)(a) nadała CRTA prawo nakładania na nadawców administracyjnych sankcji za naruszenie jego przepisów, w tym za naruszenie kodeksu etyki dziennikarskiej – na wniosek Komitetu Etyki Dziennikarskiej.

Oznacza to, że cypryjski organ regulacyjny może podjąć jakiegokolwiek działania w związku z potencjalnym naruszeniem etyki dziennikarskiej wyłącznie na wyraźny wniosek wspomnianego komitetu. Kwestia ta była dwukrotnie przedmiotem rozprawy sądowej (sąd pierwszej i drugiej instancji) wniesionej przez nadawcę, który zaskarżył niesłuszne jego zdaniem ukaranie przez regulatora bez uprzedniego wpłynięcia w tej sprawie wniosku od Komitetu. W obydwu przypadkach Sąd opowiedział się po stronie nadawcy.

Po otrzymaniu takiego wniosku o rozpatrzenie naruszenia kodeksu przez danego nadawcę, organ regulacyjny ma do dyspozycji następujący katalog sankcji:

- zalecenie;
- ostrzeżenie;
- grzywna;
- tymczasowe wstrzymanie koncesji;

- odebranie koncesji (jedynie w przypadku bardzo poważnych wykroczeń).

2.2. Litwa

Na Litwie, poza organem regulacyjnym, aż dwie odrębne, ustawowo powołane instancje zajmują się ochroną zasad etyki dziennikarskiej.

Kodeks etyki litewskich dziennikarzy i wydawców powstał z inicjatywy Inspektora etyki dziennikarskiej (*Inspector of Journalist Ethics*), wyznaczonego na gruncie ustawy traktującej m.in. o radiofonii i telewizji (*Law on Provision of Information to the Public*, 1996 z późniejszymi zmianami). Przy jego tworzeniu pracowało 10 przedstawicieli z różnych środowisk związanych z mediami, min. sam Inspektor². Kodeks porusza takie tematy jak: prawda, przyzwoitość, niezależność i odpowiedzialność dziennikarzy, ochrona godności ludzkiej i prywatności oraz relacje między samymi dziennikarzami.

Wspomniana ustawa, w art. 3 (2) określa, że do podstawowych obowiązków wszelkich mediów dostarczających informacji (*disseminators of public information*), a więc i nadawców radiowych i telewizyjnych, należy m.in. przestrzeganie norm profesjonalnej etyki dziennikarskiej. Normy te mają swoje źródło w następujących dokumentach:

- w Kodeksie etyki litewskich dziennikarzy i wydawców (*Code of Ethics of Lithuanian Journalists and Publishers*),
- w uchwale zgromadzenia parlamentarnego Rady Europy z 1 lipca 1993 r. w sprawie etyki dziennikarskiej,
- w zawartych przez Litwę międzynarodowych traktatach w zakresie produkcji i rozpowszechniania informacji publicznej,
- w ustawie *Law on Provision of Information to the Public*, 1996, znowelizowanej ustawą z 2002 r.

Na gruncie litewskich przepisów o radiofonii i telewizji, podstawową instancją zajmującą się kontrolą przestrzegania zasad etyki dziennikarskiej przez nadawców jest także *Ethics Commission of Journalists and Publishers* - niezależny, samoregulacyjny organ stworzony przez

---

² Pozostali przedstawiciele to: Prezes *Radio and Television Association*, Przewodniczący *Council of Public Radio and Television*, Dyrektor *Journalists Centre*, Wiceprzewodniczący *Journalists Society*, Przewodniczący *Journalists Union*, Prezes *Association of Regional Televisions*, Przewodniczący *International Advertising Association* (filii litewskiej), Prezes *Association of Periodical Press Publishers*, Prezes *Association of Cable Television*.

środowisko twórców, który odpowiada przed litewskim sejmem. Komisja ta nie posiada jednak kompetencji w zakresie sankcjonowania nadawców.

Ciałem odpowiedzialnym za monitoring i regulację działalności nadawców jest regulator radiofonii i telewizji - *The Radio and Television Commission of Lithuania*. W przypadku przypuszczenia, że doszło do naruszenia przez nadawcę jakichkolwiek przepisów zawartych w ustawie, regulator ma obowiązek zareagowania. Wspomniany organ regulacyjny, choć dysponuje możliwością nakładania sankcji, nie ma samodzielnej kompetencji prawnej pozwalającej orzekać, czy doszło do ewentualnych naruszeń zasad etyki dziennikarskiej.

W tym przypadku, organ regulacyjny kieruje sprawę do wspomnianego już Inspektora etyki dziennikarskiej, który dysponuje wystarczającymi kompetencjami by orzec, czy zasady etyki zostały naruszone, czy też nie. Inspektor zajmuje się także rozpatrywaniem skarg od obywateli w tym zakresie. Istotny jest fakt, że Inspektor jest mianowany przez litewski sejm na wniosek środowiska twórców i dziennikarzy stowarzyszonych w komisji - *Ethics Commission of Journalists and Publishers* – również powołanej na mocy wspomnianej ustawy. Poza udzieleniem ostrzeżenia lub nakazaniem emisji sprostowania, Inspektor nie ma kompetencji (podobnie jak *Ethics Commission of Journalists and Publisher*) do wymierzania kar.

W przypadku poważnych wykroczeń, regulator bierze pod uwagę głos obydwu instytucji przed ewentualnym wymierzeniem jednej z następujących sankcji:

- upomnienie,
- kara finansowa (zgodną z kodeksem pt. *Code of Administrative Offences of the Republic of Lithuania*),
- zawieszenie koncesji na okres do trzech miesięcy,
- odebranie koncesji.

3. REGULACJA: ORGAN REGULACYJNY SAMODZIELNIE OKREŚLA STANDARDY PROGRAMOWE I PROFESJONALNE

3.1. Wielka Brytania

Na brytyjskich organach regulacyjnych w zakresie radia i telewizji tradycyjnie już spoczywa obowiązek opracowywania kodeksów standardów programowych. Kompetencje i zadania brytyjskiego organu regulacyjnego OFCOM w tym zakresie jasno określa obecna ustawa

Communications Act z 2003 r., czerpiąca inspirację m.in. z unijnej dyrektywy o Telewizji bez Granic oraz europejskiej legislacji w zakresie praw człowieka.

Podstawa prawna

W zakres powyższych przepisów wchodzi następujące artykuły:

- w ustawie *Communications Act* z 2003 r. – w szczególności sekcja 319, ale również sekcja 3(1)(a) i (b), (2)(e) i (f), (4)(b)(g)(h)(j)(k) i (l), jak też sekcje 320, 321, 325 i 326 oraz o sekcję 107(1) z ustawy z 1996 r.;
- w Dyrektywie 89/552/EEC, zmienionej Dyrektywą 97/36/EC (O Telewizji bez Granic) – artykuły 1, 10, 17, 18, 22, 22 a oraz 23;
- w Europejskiej Konwencji Praw Człowieka – w szczególności artykuł 10, a także artykuły 8, 9 i 14.

Trzon przepisów w tym zakresie stanowi wyżej wymieniona sekcja 319 ustawy, która wraz z sekcjami 320, 321 i 326 tworzy część pn. *Programme and fairness standards for television and radio*. Sekcja ta:

- nakłada na OFCOM obowiązek ustanowienia, a następnie okresowego przeglądu i korygowania standardów w tym zakresie;
- określa 12 celów, które powyższe standardy mają spełniać;
- nakazuje umieścić ustanowione przez OFCOM standardy w jednym lub większej liczbie kodeksów.

***Broadcasting Code*, kompetencje OFCOM w zakresie kontroli jego przestrzegania przez nadawców**

Na mocy wyżej wymienionych upoważnień ustawowych OFCOM wypracował - w ścisłej współpracy z nadawcami, słuchaczami i widzami oraz innymi zainteresowanymi stronami - tzw. *OFCOM Broadcasting Code*, który ma służyć obronie i ochronie odbiorców przed niepożądanymi treściami oraz błędami dziennikarskimi. Jest to blisko 100-stronicowy dokument, zaopatrzony w dodatkowe wyjaśnienia i wytyczne.

Kodeks stanowi zbiór standardów programowych, profesjonalnych i etycznych, odnoszących się do następujących dziedzin: ochrona odbiorców poniżej 18 roku życia, treści

szkodliwe i nieprzyzwoite, informacje o przestępczości, religia, bezstronność i ścisłość informacji oraz nadmierne uwypuklanie poglądów i opinii, wybory i referenda, rzetelność i uczciwość, prywatność, sponsorowanie, reklama i inne, promocje finansowe i porady inwestycyjne.

Zgodnie z Kodeksem, OFCOM oczekuje, że nadawcy będą postępowali otwarcie i uczciwie zarówno wobec osób prywatnych jak i organizacji, a naruszenie prywatności tych jednostek może nastąpić jedynie w uzasadnionych przypadkach. W Kodeksie określone zostały reguły dotyczące bezstronności i rzetelności w audycjach informacyjnych oraz standardy dotyczące ukazywania treści religijnych, tematów rasowych i tolerancji. Na poziomie bardziej ogólnym, Kodeks wyznacza standardy w zakresie treści szkodliwych i nieprzyzwoitych, np. poprzez sprecyzowanie godzin, w których nadawca może emitować programy zawierające sceny seksu i przemocy.

Kodeks wyposaża organ regulacyjny w kryteria oceny działalności programowej nadawcy, a nie oceny samych dziennikarzy. Egzekwowanie kodeksu i ewentualne nakładanie kar za jego nieprzestrzeganie odbywa się wyłącznie *post factum* i to jedynie w wyniku otrzymania skargi złożonej po emisji danej audycji. Oznacza to również, że organ regulacyjny nie monitoruje programu w celu stwierdzenia, że jest on zgodny z kodeksem i działa tylko w oparciu o skargi z zewnątrz. OFCOM oczekuje zatem, że sami nadawcy zadbają o przestrzeganie *Broadcasting Code*, zaś rola regulatora sprowadza się wówczas do reagowania na ewentualne skargi.

Po rozpatrzeniu ewentualnej skargi, OFCOM wyjaśnia nadawcy na czym polegało pogwałcenie standardów określonych w *Broadcasting Code*. Jeżeli nadawca będzie dalej „celowo, poważnie i wielokrotnie naruszał zasady i standardy”, zostanie ukarany, z możliwością narzucenia kary finansowej, a w skrajnej sytuacji – odebrania koncesji.

OFCOM dysponuje w tym zakresie następującym katalogiem środków:

- publikacja na stronie internetowej decyzji dotyczącej skargi;
- skierowanie decyzji dotyczącej skargi do nadawcy i nakazanie jej emisji;
- zakazanie powtórnej emisji „zaskarżonej” treści;
- nałożenie grzywny;
- odebranie koncesji (w ostatecznym przypadku).

Nadawców komercyjnych zobowiązują do przestrzegania zapisów powyższego Kodeksu, a także uzupełniających kodeksów wydanych przez wcześniej istniejące organy regulacyjne, wymogi koncesyjne; BBC – umowa z rządem (*BBC Agreement*), zaś walijskiego nadawcę publicznego S4C – ustawa.

3.2. Hong Kong, Malta, Irlandia

Brytyjskie rozwiązania przejęły również były kolonie angielskie: Hong Kong, Malta i Irlandia. We wszystkich tych krajach wprowadzono standardy programowe; na Malcie występują one w połączeniu z elementami standardów profesjonalnych przeznaczonych dla dziennikarzy i twórców programu. Hong Kong oraz Malta posiadają już kodeksy w tym zakresie, natomiast Irlandia prowadzi obecnie wstępne konsultacje na temat zakresu tematycznego tego typu kodeksu. W Irlandii i na Malcie kodeksy obowiązują zarówno nadawców publicznych jak i koncesjonowanych, natomiast w Hong Kongu – wyłącznie nadawców niepublicznych.

Podstawa prawna

W każdym z trzech wyżej wymienionych krajów istnieje wyraźna podstawa prawna do wypracowania przez organ regulacyjny kodeksów zawierających standardy programowe w radiofonii i telewizji. Za każdym razem upoważnienie to zawiera podstawowy akt prawny w dziedzinie radiofonii i telewizji (patrz Tabela nr 1.). W Hong Kongu zapis ten ma najbardziej miękką formułę - decyzję o wydaniu kodeksów (odrębnie dla telewizji i radia) pozostawia się samemu organowi regulacyjnemu, który - jak mówi ustawa - „periodycznie może wydawać Kodeksy postępowania (*Codes of Practice*) dotyczące standardów programowych i reklam nadawanych przez nadawców koncesjonowanych”.

Z kolei, ustawa irlandzka i maltańska wyraźnie wskazują, że obowiązkiem regulatora jest wydanie kodeksu(ów) na polecenie ministra właściwego do spraw mediów elektronicznych (Irlandia) lub w porozumieniu z takim ministrem (Malta).

Tabela 1. Podstawa prawna oraz nazwy kodeksów w zakresie standardów programowych i/lub profesjonalnych w Hong Kongu, na Malcie oraz w Irlandii

Kraj	Podstawa prawna	Nazwa kodeksu
Hong Kong	Broadcasting Authority	Generic Code of Practice on Television Programme Standards;

	Ordinance, sekcja 19: Codes of practice	Generic Code of Practice on Radio Programme Standards
Malta	Broadcasting Act, CAP. 350 (Laws of Malta), art. 20 (1) (a), (1) (b)	Broadcasting Code for the Protection of Minors; Guidelines on News and Current Affairs; Guidelines on the Coverage of Tragedies in Broadcasting; Broadcasting Code on the Correct Use of the Maltese Language on the Broadcasting Media; Code of Practice on Disability and its Portrayal in the Broadcasting Media; Guidelines regarding the Participation in Media Programmes of Vulnerable Persons;
Irlandia	Broadcasting Act 2001, część III, sekcja 19	Code of Programme Standards (<i>w trakcie przygotowania</i>)

Kompetencje organów regulacyjnych Hong Kongu, Malty oraz Irlandii w zakresie opracowania kodeksów oraz kontroli ich przestrzegania przez nadawców

Podobnie jak w Wielkiej Brytanii, również w omawianych tu krajach istotnym elementem wypracowania i przyjęcia przez organ regulacyjny kodeksu / kodeksów jest przeprowadzanie przez niego szerokich konsultacji społecznych dotyczących proponowanej zawartości takiego dokumentu.

W Hong Kongu zarówno na etapie tworzenia pierwszej wersji kodeksu, jak i kolejnych jego wersji, kluczowym uczestnikiem dyskusji są nadawcy.

W Irlandii, gdzie trwają obecnie przygotowania do wydania kodeksu, organ regulacyjny uszczegółowił zawarty w sekcji 19 (5) *Broadcasting Act 2001* ustawy obowiązek publicznego udostępnienia projektu takiego kodeksu, przewidując tym samym trzy następujące etapy konsultacji:

- konsultacje dotyczące proponowanego zakresu tematycznego kodeksu oraz badania opinii publicznej dotyczące szkodliwych i / lub obraźliwych treści, a także spotkania robocze z nadawcami;
- konsultacje społeczne dotyczące zasad, które zostaną ujęte w projekcie;

- konsultacje społeczne szczegółowego projektu dokumentu.

W Hong Kongu istnieje odrębny kodeks standardów programowych dla radiofonii i dla telewizji; każdy z nich liczy ponad 40 stron. Poruszają one szeroki wachlarz tematów - od ogólnych wskazówek dotyczących relacjonowania zbrodni, spraw związanych z narkotykami i alkoholem poprzez prezentację kwestii religijnych, czy sposoby zabezpieczania przed dziećmi audycji przeznaczonych dla dorosłych, aż do bardziej szczegółowych wytycznych z zakresu poprawności językowej, prezentowania nagości i scen przemocy, zachowania bezstronności i uczciwości przekazów informacyjnych oraz ochrony prywatności.

Maltański organ regulacyjny wydał kilka kodeksów dotyczących standardów programowych w radiofonii i telewizji, skierowanych przede wszystkim do dziennikarzy i twórców programu. Kodeksy te dotyczą między innymi poprawności językowej, ochrony małoletnich, ukazywania stereotypowych wizerunków kobiet i mężczyzn, rzetelności informacji oraz zasad relacjonowania tragicznych wydarzeń.

Irlandzki organ regulacyjny jest obecnie na etapie konsultowania zakresu tematycznego kodeksu.

Jeśli chodzi o kompetencje organów regulacyjnych w zakresie kontroli przestrzegania kodeksów, to analogicznie do przykładu brytyjskiego, również w Hong Kongu są one ograniczone do działań *post factum*. Skargami dotyczącymi treści programowych zajmuje się w tym kraju zarówno specjalny komitet będący częścią organu regulacyjnego (*Broadcasting Authority Complaints Committee*), który składa się z 6 jego członków i 4 osób niezależnych jak i departament ds. regulacji zawartości w radiu i telewizji, który stanowi część organu koncesyjnego (*Content Regulation Division* w ramach *Television and Entertainment Licensing Authority*), do którego podstawowych zadań należy monitorowanie działalności nadawców.

W strukturze organu regulacyjnego w tym kraju istnieje ponadto odrębny komitet, tzw. *Broadcasting Authority Codes of Practice Committee*, który dokonuje przeglądu kodeksów dobrych praktyk dla radia i telewizji. W skład tego komitetu wchodzi trzech członków organu regulacyjnego oraz czterech członków niezależnych, a od strony administracyjnej wspiera go wspomniany wyżej departament ds. regulacji zawartości (*Content Regulation Division*). W Hong Kongu, poza reagowaniem na skargi, narzędziem prawnym mającym zapewnić większą skuteczność w egzekwowaniu zasad zawartych w kodeksie jest obowiązek zamieszczenia tego rodzaju treści w kodeksach opracowywanych przez samych nadawców koncesjonowanych.

Na Malcie, w zakresie przestrzegania kodeksów przez nadawców regulatora wspiera komitet doradczy (*Advisory Committee on Quality and Ethics in Broadcasting*). Komitet ten pomaga także w formułowaniu wytycznych i kodeksów praktyk dla nadawców.

W Irlandii, cyfrowe i lokalne „kontrakty programowe” (*digital programme contracts, local content contracts*) przewidują warunek przestrzegania kodeksu (sekcja 12 (4)(a), sekcja 38 (4) *Broadcasting Act 2001*) a organ regulacyjny (na podstawie sekcji 21 *Broadcasting Act 2001*) ma obowiązek egzekwowania przestrzegania wszelkich kodeksów oraz zasad zapisanych w ustawie. Niezależnie od organu regulacyjnego, w Irlandii istnieje także komisja, tzw. *Broadcasting Complaints Commission (BCC)*, której zadaniem jest rozpatrywanie skarg dotyczących niezgodnej z prawem działalności nadawców radiowych i telewizyjnych. Jej członków powołuje rząd, a kompetencje ograniczają się do możliwości nakazywania nadawcom emisji sprostowania oraz podjętej przez tę Komisję decyzji. Natomiast organ regulacyjny jako jedyny ma prawo nakładać na nadawców ewentualne sankcje w postaci grzywny lub innej, bardziej surowej kary (patrz poniżej).

Katalog kompetencji organów regulacyjnych w omawianych krajach w zakresie sankcjonowania nadawców za nieprzestrzeganie zasad ujętych w kodeksach również zbliżony jest do przykładu brytyjskiego. Zawiera on następujące środki:

- zalecenie (Hong Kong);
- ostrzeżenie (Hong Kong, Malta);
- wymóg nadania sprostowania lub emisji decyzji w sprawie skargi (Hong Kong, Irlandia);
- grzywna (Hong Kong, Malta, Irlandia);
- tymczasowe wstrzymanie koncesji (Hong Kong, Malta), lub odebranie koncesji (Hong Kong) – w obu przypadkach w sytuacjach skrajnych.

Należy przy tym zaznaczyć, że mimo iż, niektóre kodeksy odnoszą się również do działań dziennikarzy czy twórców programu, ewentualna odpowiedzialność za naruszenie zasad zawartych w kodeksach zawsze spada na nadawców i to oni są adresatem działań organu regulacyjnego w tym zakresie.

3.3. Francja

Francuski system w zakresie standardów etycznych i programowych (dosł. *éthique et déontologie des programmes*) w dziedzinie radiofonii i telewizji, co obejmuje też programy

rozpowszechniane w Internecie (chodzi tu o tradycyjne programy linearne, nie zaś o audiowizualną zawartość witryn lub portali internetowych) i rola jaką pełni w nim organ regulacyjny *Conseil Supérieur de l'Audiovisuel* (CSA) są o tyle specyficzne, że w odróżnieniu od wyżej przedstawionych przykładów, organ ten nie pełni funkcji kodyfikacyjnej, czyli nie wypracowuje ani nie dysponuje kodeksem zawierającym tego typu standardy. Dysponuje natomiast innym narzędziem w postaci prawa do wydawania rekomendacji w zakresie:

- pluralizmu informacji;
- reklamy i sponsoringu;
- ochrony dzieci i młodzieży;
- etyki i deontologii programowej;
- audycji dostosowanych dla osób niesłyszących i słabo słyszących;
- języka francuskiego.

Zdecydowana większość tych norm wchodzi w zakres standardów etycznych i programowych, a CSA ma prawo oceniać nadawców pod kątem ich realizacji, w tym - wypełniania treści rekomendacji wydanych przez samą CSA. Te ostatnie są publikowane we francuskim Dzienniku Ustaw, tzw. *Journal Officiel* i mają moc obowiązującą, a ich nieprzestrzeganie podlega karze sankcji ze strony CSA. Ten status wynika z orzeczenia francuskiej Rady Stanu (*Conseil d'Etat*) z dn. 9.02.2004 r. ws. TF1 przeciwko CSA. Dzięki temu orzeczeniu, CSA:

- może nakładać na nadawców sankcje za nieprzestrzeganie treści rekomendacji;
- może narzucać nadawcom wymóg przestrzegania zasad, które stanowią interpretację aktów legislacyjnych lub wykonawczych jeżeli zasady te zgodne są z ich sensem i zasięgiem;
- może czuwać nad przestrzeganiem aktów innych niż ustawa z 30 września 1986 r. i jej rozporządzenia wykonawcze.

Wynikające z art. 1 i 15 ustawy o swobodzie komunikacji (szerzej nt. podstaw prawnych – patrz poniżej) obowiązki nadawców w zakresie deontologii i etyki programowej, w tym pluralizmu i etyki w audycjach informacyjnych czy ochrony dzieci i młodzieży, mają przełożenie na umowy zawierane z nimi przez CSA. Są to tzw. *conventions* w przypadku nadawców prywatnych oraz tzw. *cahiers des missions et des charges* w przypadku nadawców publicznych (preambuła + art. 2). Ci

ostatni mają szerszy zakres obowiązków w tym zakresie, ponieważ zobowiązują się nie tylko do zapewniania rzetelności, niezależności i pluralizmu informacyjnego czy różnorodności i komplementarności programów, ale też do bycia punktem odniesienia w zakresie etyki.

Rola CSA w zakresie przestrzegania tych obowiązków polega na monitorowaniu programu, co znajduje odzwierciedlenie w rocznym sprawozdaniu z działalności tego organu, gdzie w części pt. „Kontrola programów” znajduje się rozdział pt. „Deontologia programowa i informacyjna” w zakresie radia i telewizji.

Dwie ostatnie rekomendacje z tego zakresu pochodzą z 2003 i 2004 r. Obie dotyczą sposobu przedstawiania w radiu i telewizji konfliktów międzynarodowych³. Pierwsza z nich, wydana w przeddzień rozpoczęcia wojny w Iraku, nawiązywała do sposobu ukazywania konfliktu na Bliskim Wschodzie, druga, nawiązując do tamtej, rozszerzała jej zakres odnośnie sposobu prezentowania konfliktów międzynarodowych gdziekolwiek nie miałyby one miejsca, a także uzupełniała poprzednio wydaną rekomendację o wymóg ostrzegania widzów w przypadku prezentowania szczególnie drastycznych scen przemocy.

Obie rekomendacje wzywały wszystkich nadawców radiowych i telewizyjnych do szczególnej czujności i odpowiedzialności, zwłaszcza w przypadku emitowania audycji w formie debaty zaproszonych do studia gości, podczas której również widzowie / słuchacze mają dostęp do anteny. Obie przypominały też o konieczności:

- sprawdzania prawdziwości przedstawianych informacji, a w przypadku wątpliwości używania trybu przypuszczającego; podawania daty i źródła tych informacji;
- niezwłocznego korygowania nierzetelnie podanych informacji;
- uprzedzania o prezentacji materiałów archiwalnych;
- uprzedzania widzów / słuchaczy o prezentacji materiałów, które mogą wzbudzać negatywne odczucia oraz czuwania nad tym, by ich przesłanie nie zostało wykorzystane do partykularnych celów;
- nie nadawania materiałów sprzecznych z postanowieniami Konwencji Genewskiej na temat jeńców wojennych;

---

³ Recommandation du 18 mars 2003 relative au conflit au Moyen-Orient (JO du 21 mars 2003) oraz Recommandation du 7 décembre 2004 à l'ensemble des services de télévision et de radio relative aux conflits internationaux et à leur éventuelles répercussions en France (JO du 30 décembre 2004)

- ukazywania w zrównoważony i odpowiedzialny sposób konfliktów międzynarodowych, których prezentacja może wywoływać napięcia lub antagonizmy społeczne, albo też wzbudzać przejawy ksenofobii lub odrzucenia niektórych wspólnot lub krajów.

Podstawa prawna

Podstawę prawną do określania standardów etycznych i programowych oraz roli francuskiego regulatora w zakresie ochrony i nadzoru tychże stanowi ustawa o swobodzie komunikowania z dn. 30 września 1986 r. z późniejszymi zmianami (*loi relative à la liberté de communication*). Art. 1 ustawy stanowi, że „komunikowanie drogą elektroniczną [skierowane] do publiczności jest wolne”. Zasada ta wyklucza ze strony CSA wszelką kontrolę audycji *a priori*, czyli przed ich emisją. Jednocześnie ten sam artykuł 1-szy w swej dalszej części podaje katalog ograniczeń dla powyższej zasady wolności. Należy do nich między innymi poszanowanie godności ludzkiej oraz ochrona dzieci i młodzieży - zasady dodatkowo rozwinięte w art. 15 ustawy. Ograniczenia te stanowią merytoryczną podstawę do wydawania rekomendacji w ich zakresie (a techniczną kompetencję do wydawania rekomendacji przez CSA przewiduje art. Art. 3-1 ustawy). Z kolei, możliwość nakładania kar na nadawców za nieprzestrzeganie zawartości wydanych przez CSA rekomendacji określa art. 42 ustawy, w powiązaniu z art. 3-1 dotyczącym prawa do wydawania rekomendacji .

4. WSPÓLREGULACJA: ORGAN REGULACYJNY NADZORUJE PRZESTRZEGANIE STANDARDÓW PROGRAMOWYCH PRZYJĘTYCH PRZEZ NADAWCÓW

4.1. Kanada

W Kanadzie system ochrony standardów programowych w przekazach radiofonicznych i telewizyjnych został opracowany przez nadawców koncesjonowanych, zrzeszonych w organizacji *Canadian Association of Broadcasters (CAB)*. Nadawcy ci opracowali wszystkie istniejące w tym zakresie kodeksy tematyczne oraz wytyczne do ich stosowania.

Kompetencje organu regulacyjnego w zakresie kontroli przestrzegania przez nadawców kodeksów dotyczących standardów programowych

Kanadyjski federalny organ regulacyjny *Canadian Radio-television and Telecommunications Commission* (CRTC) nie ma własnych kompetencji kodyfikacyjnych w zakresie kształtowania standardów programowych, natomiast zatwierdza nowopowstałe kodeksy oraz te, które podlegają okresowej aktualizacji. Choć przestrzeganie tych kodeksów jest z reguły dobrowolne, organ regulacyjny może zawrzeć w koncesji na rozpowszechnianie programu wymóg ich przestrzegania. Dotyczy to takich kodeksów jak „Dobrowolny kodeks dotyczący ukazywania przemocy w programach telewizyjnych” (*Voluntary Code Regarding Violence in Television Programming*) oraz „Kodeks w sprawie ukazywania wizerunku kobiet i mężczyzn” (*Sex-role Portrayal Code*). Są to kodeksy obejmujące wyłącznie standardy programowe. Zawarcie w warunkach koncesyjnych wymogu przestrzegania danego kodeksu daje z kolei organowi regulacyjnemu prawo do kontroli przestrzegania zawartych w nim zasad. Zgodnie z art. 33 ustawy *Broadcasting Act* z 1991 r. koncesjonariusz nie przestrzegający warunków koncesji podlega karze.

Ponadto, do kompetencji kanadyjskiego organu regulacyjnego należy reagowanie na skargi w zakresie nieprzestrzegania kodeksów. Pierwszą instancją w tym zakresie stanowi jednak utworzona przez nadawców koncesjonowanych samoregulująca instancja o nazwie *Canadian Broadcast Standards Council* (CBSC). W przypadku niezadowolenia z decyzji podjętej przez CBSC, osoba skarżąca może skierować skargę do ponownego rozpatrzenia przez organ regulacyjny.

4.2. Republika Południowej Afryki

Kompetencje organu regulacyjnego w zakresie kontroli przestrzegania kodeksu standardów programowych przez nadawców

W Republice Południowej Afryki, ustawa *Independent Broadcasting Authority Act* No. 153 z 1993 r. wyznaczyła kompetencje organu regulacyjnego (obecnie ICASA - *Independent Communications Authority of South Africa*) w zakresie egzekwowania przestrzegania zapisów kodeksu standardów programowych jedynie w stosunku do tych nadawców, którzy nie są członkiem ciała lub stowarzyszenia, które stworzyło zaakceptowany przez organ regulacyjny kodeks i zobowiązało się do jego przestrzegania. Przestrzeganie kodeksu pod bezpośrednim

nadzorem regulatora obowiązuje zatem jedynie tych nadawców, którzy nie stosują żadnego mechanizmu samoregulacji.

Przepisy prawne określają, że do kompetencji organu regulacyjnego należy projektowanie oraz zapewnienie przestrzegania warunków koncesji, w tym m.in. warunków związanych z dostosowaniem się nadawców do Kodeksu postępowania dla radiofonii telewizyjnej (*Code of Conduct for Broadcasting Services*). Na mocy powyższych przepisów, ICASA kodeks ten sformułowała. Zasady w nim ujęte przypominają te wymienione w kodeksach pozostałych krajów i dotyczą następujących obszarów tematycznych:

- ukazywania przemocy;
- ochrony małoletnich i audycji dziecięcych;
- ochrony jakości językowej;
- ukazywania seksu;
- audycji informacyjnych.

Nowym elementem kodeksu afrykańskiego, nie ujętym w kodeksach pozostałych państw jest rozdział poświęcony standardom programowym i profesjonalnym w zakresie publicystyki i komentarza.

Nadzór przestrzegania Kodeksu przez ICASA obowiązuje jedynie tych nadawców, którzy nie stworzyli własnych mechanizmów w tym zakresie. W reakcji na wspomniany zapis, główni nadawcy w RPA stworzyli system samoregulacji. Powstało stowarzyszenie *National Association of Broadcasters of South and Southern Africa* (NAB), które z kolei powołało instancję - *Broadcasting Complaints Commission* (BCC) - zajmującą się przyjmowaniem i rozpatrywaniem skarg na nieprzestrzeganie przez nadawców zasad ujętych w przyjętym przez siebie kodeksie postępowania. Kodeks BCC zawiera identyczną treść jak kodeks pierwotnie opracowany przez regulatora.

ICASA jest odpowiedzialna za monitoring audycji, a w przypadku ewentualnych wykroczeń w stosunku do kodeksu, dysponuje kompetencjami w zakresie sankcjonowania, w tym możliwością nakładania kar finansowych.

5. UZUPEŁNIANIE SAMOREGULACJI: ORGAN REGULACYJNY OCENIA PRZESTRZEGANIE PRZEZ NADAWCÓW OKREŚLONYCH PRZEZ NICH WYBRANYCH STANDARDÓW PROGRAMOWYCH

5.1. Łotwa

Łotwa jest przykładem kraju, w którym standardy tego typu leżą w gestii samoregulacji nadawców. Sami opracowują oni odpowiednie kodeksy w tym zakresie. Natomiast łotewski organ regulacyjny w dziedzinie radiofonii i telewizji, *National Radio and Television Council*, pełni rolę uzupełniającą, która polega na nadzorowaniu przestrzegania tego typu standardów wyłącznie w audycjach informacyjnych.

Kryterium oceny przez regulatora stanowi przestrzeganie przez nadawców zasad bezstronności, prawdy, rzetelności itp. w tego typu audycjach. Organ regulacyjny ma przy tym prawo nakładać sankcje za nieprzestrzeganie powyższych zasad. Podstawę prawną w tym zakresie stanowi łotewska ustawa o radiofonii i telewizji.

5.2. Belgia (Walonia)

Nadawcy telewizyjni ze Wspólnoty Francuskiej Belgii sami opracowali i przyjęli Kodeks deontologiczny dotyczący nadawania audycji telewizyjnych zawierających sceny przemocy (*Code déontologique relatif à la diffusion d'émissions télévisées comprenant des scènes de violence*). Jego podpisanie nastąpiło w obecności Ministra Edukacji i Spraw Audiowizualnych Wspólnoty Francuskiej. Już sama nazwa tego dokumentu wskazuje, że jego zakres tematyczny ogranicza się do jednego, konkretnego obszaru, mianowicie ukazywania scen przemocy. Chodzi o tego typu sceny (przemoc słowna, fizyczna i psychiczna, w tym ukazywanie wizerunku kobiety i jej integralności) w przekazach telewizyjnych, zarówno we wszystkich formach audycji jak i w przekazach reklamowych. Jednocześnie kodeks wyraźnie nakłada odpowiedzialność na nadawcę za ewentualną emisję tego typu przekazów, które mogą okazać się szkodliwe dla pewnych grup społecznych. Czyni go również odpowiedzialnym za przestrzeganie postanowień niniejszego kodeksu podczas wszystkich faz produkcji wewnętrznej oraz za przekazanie zawartych w nim zasad i nadzór nad ich przestrzeganiem ze strony współpracowników, twórców i producentów zewnętrznych.

Waloński organ regulacyjny *Conseil Supérieur de l'Audiovisuel* (CSA) nie ma kompetencji współtworzenia tego Kodeksu, natomiast ma prawo oceniać nadawców (zarówno publicznych jak i koncesjonowanych) pod kątem zgodności ich działania z powyższym kodeksem. W tym celu organ

regulacyjny wydaje tzw. opinie (*avis*) z kontroli wykonania przez nadawców ich obowiązków wynikających z umów (*contrats de gestion* - w przypadku nadawców publicznych; *conventions* - w przypadku nadawców koncesjonowanych). Czyni to na podstawie art. 133 dekretu o radiofonii i telewizji z 27.02.2003 r. Ponadto, podobnie jak regulator francuski, również waloński organ regulacyjny ma prawo wydawać rekomendacje skierowane do nadawców i dotyczące zagadnień wchodzących w zakres standardów programowych. Przykładem tego jest Rekomendacja z lipca 2005 r.⁴ dotycząca traktowania tematyki dotyczącej problemu dyskryminacji i nienawiści. Co ciekawe, treść tej rekomendacji jest zbieżna z treścią dwóch rekomendacji francuskich opisanych w punkcie 3.3. Jednak zasadnicza różnica w kompetencjach między regulatorem francuskim a walońskim w tym zakresie polega na tym, że rekomendacje walońskie pełnią rolę zaleceń *sensu stricto* (i nie są publikowane w Dzienniku Ustaw), natomiast francuskie mają moc obowiązującą nadawców.

ZAŁĄCZNIK NR 1. Treść ankiety przeprowadzonej przez Departament Integracji Europejskiej i Współpracy z Zagranicą KRRiT wśród członków EPRA (Europejska Platforma Organów Regulacyjnych) oraz zestawienie organów regulacyjnych, które udzieliły odpowiedzi w tej sprawie.

W dniach 17.02 – 10.03.2006 r. Departament Integracji Europejskiej i Współpracy z Zagranicą przeprowadził ankietę dotyczącą kompetencji organów regulacyjnych państw europejskich w zakresie ochrony etyki dziennikarskiej. Kwestionariusz został przesłany do Europejskiej Platformy Ciał Regulacyjnych (EPRA) z prośbą o przekazanie wszystkim członkom.

Treść kwestionariusza była następująca:

Dear EPRA-Members

Due to the ongoing research conducted by the National Broadcasting Council of Poland I would be grateful if you could provide us with some information concerning legal and organizational aspects of journalistic ethic in your country.

1. How is journalistic ethic regulated in your country (e.g. legal act, set of codes)? Please shortly characterize this system.

---

⁴ Recommandations aux éditeurs de service de radiodiffusion relatives aux manifestations d'expression de discrimination ou de haine.

2. Which authorities or organizations are competent in this field (specific institutions, regulatory authority, self- or co-regulatory bodies)? Please shortly describe this mechanism (codes, self- or co-regulatory body, other bodies involved, sanctions).

3. Does regulatory authority plays any particular role in the context of journalistic ethic? If so please shortly describe its function in this regard.

Any additional information and documents would be appreciated.

I would appreciate if you could respond by 22 of February at the latest.

Many thanks in advance for your understanding.

W związku z niewielką liczbą nadesłanych odpowiedzi, 23 lutego kwerenda została uzupełniona o kompetencje organów regulacyjnych w zakresie ochrony standardów profesjonalnych i standardów programowych i ponownie przesłana EPRA w brzmieniu (w języku angielskim):

1) *Does your regulatory authority have any competence or perform any functions in the area of:*

- a) *– journalistic ethics;*
- b) *– professional standards;*
- c) *– programme standards?*

2) *If so, are you involved in formulating and codifying those standards (have you issued such codes, for example)?*

3) *Do you apply those standards to assess the work of licence-holders and/or programme-makers; can you impose penalties for their violation?*

4) *What is the legal basis for these competences and activities, if any?*

W tłumaczeniu na język polski -

1) *Czy Państwa organ regulacyjny posiada jakieś kompetencje i / lub wykonuje jakieś działania w zakresie którejs z trzech następujących kategorii:*

- a) *- etyki dziennikarskiej?*

b) - standardów profesjonalnych?

c) - standardów programowych?

2) Czy w ramach tych ewentualnych kompetencji mieści się kodyfikowanie standardów w tych dziedzinach (opracowywanie kodeksów itp.)

3) Czy w ramach tych ewentualnych kompetencji mieści się ocena pracy nadawców lub autorów programów z punktu widzenia tych standardów, nakładanie kar itp.

4) Jeśli tak, jaka jest podstawa prawna tych kompetencji / zadań ?

Otrzymano odpowiedzi od następujących organów regulacyjnych:

- The Cyprus Radio - Television Authority (Cypr);
- Finnish Communications Regulatory Authority (Finlandia);
- Radio and Television Commission of Lithuania (Litwa);
- National Broadcasting Council of Latvia (Łotwa);
- Malta Broadcasting Authority (Malta);
- State Media Authority of Schleswig-Holstein (Niemcy);
- OFCOM (Wielka Brytania).

Opracowanie „Informacja o roli organów regulacyjnych w tworzeniu, przestrzeganiu i ochronie zasad etyki dziennikarskiej oraz standardów profesjonalnych i programowych w dziedzinie radiofonii i telewizji” powstało w oparciu o treść powyższych odpowiedzi, oraz w oparciu o inne dostępne materiały w zakresie tych państw, których organy regulacyjne odpowiedzi nie udzieliły.

ZALĄCZNIK NR 2. Przepisy stanowiące podstawę prawną kompetencji i zadań poszczególnych organów regulacyjnych w zakresie zasad etyki dziennikarskiej oraz standardów programowych, profesjonalnych i/lub etycznych

BELGIA

Décret sur la radiodiffusion, 27.02.2003

Article 133. - § 1er. Le Collège d'autorisation et de contrôle a notamment pour mission :

[...]

4° de rendre un avis préalable sur tout projet de convention à conclure entre le Gouvernement et un éditeur de services;

5° de rendre un avis sur la réalisation des obligations découlant du contrat de gestion de la RTBF et des obligations des télévisions locales;

[...]

7° de rendre un avis sur la réalisation des obligations découlant de conventions conclues entre le Gouvernement et les éditeurs de services bénéficiant d'un droit de distribution obligatoire;

[...]

9° de faire des recommandations de portée générale ou particulière;

10° de constater toute violation aux lois, décrets et règlements en matière de radiodiffusion et tout manquement aux obligations découlant d'une convention conclue entre la Communauté française et un éditeur de services, du contrat de gestion de la RTBF ainsi que d'engagements pris dans le cadre d'une réponse aux appels d'offres visés par le présent décret;

Radio and Television Stations Regulations, 2000

Section 25:

25.-(1) The Authority may, through a fully reasoned decision, which is taken by at least half of the total number of its members and after having heard the interested party, revoke at any time any license of a station -[...]

(b) If it is proved that the principles defined in section 26 are not complied with;

[...]

Section 26: Principles governing broadcasts

26.-(1) The broadcasts of every licensed station should be governed by the principles -

(a) Of objectivity, plenitude and topicality of information. [...]

(b) By the high quality;

(c) By pluralism and the greatest possible access of the public and its agencies;

(d) By the safeguarding of the quality of the language;

(e) By the respect of the personality, reputation and privacy of individuals;

(f) By the respect of the ideals of democracy and human rights;

[...]

(2) News bulletins and topical programmes should be characterized by objectivity and pluralism, particularly regarding political issues but also any social matters which concern the public opinion.

Section 41:

41. (1) The Authority shall impose administrative sanctions on stations in accordance with the provisions of this Part, for the violation of the provisions of this Law and the Regulations issued there-under, and more specifically, for the violation of:

(a) the press ethics code as it is defined in the Regulations, following a relevant application by the Press Ethics Committee

(b) the code of advertisements, tele-shopping messages and sponsorship of programmes, as it is defined in the Regulations;

[...]

(2) For the purposes of this section “administrative sanction” means recommendation, warning, temporary suspension of the operation of a station for a period not exceeding three months, revocation of the license of operation as it is defined in section 25 of this Law or imposition of an administrative fine under section 41b.

FRANCJA

Loi n° 86-1067 du 30 septembre 1986 relative à la liberté de communication modifiée et complétée

Article premier

modifié par la loi n° 2004-575 du 21 juin 2004 et par la loi n°2004-669 du 9 juillet 2004

La communication au public par voie électronique est libre.

L'exercice de cette liberté ne peut être limité que dans la mesure requise, d'une part, par le respect de la dignité de la personne humaine, de la liberté et de la propriété d'autrui, du caractère pluraliste de l'expression des courants de pensée et d'opinion et, d'autre part, par la protection de l'enfance et de l'adolescence, par la sauvegarde de l'ordre public, par les besoins de la défense nationale, par les exigences de service public. [...].

Article 3-1

créé par la loi n° 2004-575 du 21 juin 2004

Le Conseil supérieur de l'audiovisuel, autorité indépendante, garantit l'exercice de la liberté de communication audiovisuelle en matière de radio et de télévision par tout procédé de communication électronique, dans les conditions définies par la présente loi. Il assure l'égalité de traitement ; il garantit l'indépendance et l'impartialité du secteur public de la radio et de la télévision; [...]; il veille à la qualité et à la diversité des programmes [...]. Il peut formuler des propositions sur l'amélioration de la qualité des programmes. Le conseil peut adresser aux éditeurs et distributeurs de services de radio et de télévision ainsi qu'aux éditeurs de services mentionnés à l'article 30-5 des recommandations relatives au respect des principes énoncés dans la présente loi. Ces recommandations sont publiées au *Journal officiel* de la République française.

Article 15

modifié par la loi n° 2000-719 du 1er août 2000 et par la loi n° 2004-669 du 9 juillet 2004

Le Conseil supérieur de l'audiovisuel veille à la protection de l'enfance et de l'adolescence et au respect de la dignité de la personne dans les programmes mis à disposition du public par un service de communication audiovisuelle. Il veille à ce que des programmes susceptibles de nuire à l'épanouissement physique, mental ou moral des mineurs ne soient pas mis à disposition du public par un service de radio et de télévision [...]. Il veille enfin à ce que les programmes ne contiennent aucune incitation à la haine ou à la violence pour des raisons de race, de sexe, de moeurs, de religion ou de nationalité.

Article 42

modifié par la loi n°2000-719 du 1er août 2000 et par la loi n° 2004-669 du 9 juillet 2004

Les éditeurs et distributeurs de services de radio ou de télévision ainsi que les éditeurs de services mentionnés à l'article 30-5 et les opérateurs de réseaux satellitaires peuvent être mis en demeure de respecter les obligations qui leur sont imposées par les textes législatifs et réglementaires et par les principes définis aux articles 1er et 3-1. [...].

Article 42-1

modifié par la loi n° 2000-719 du 1er août 2000, par la loi n° 2004-575 du 21 juin 2004, par la loi n° 2004-669 du 9 juillet 2004 et par la loi n° 2006-64 du 23 janvier 2006

Si la personne faisant l'objet de la mise en demeure ne se conforme pas à celle-ci, le Conseil supérieur de l'audiovisuel peut prononcer à son encontre, compte tenu de la gravité du manquement, une des sanctions suivantes :

1° la suspension de *l'édition, de la diffusion ou de la distribution du ou des services ou d'une partie du programme* pour un mois au plus ; (*alinéa modifié par la loi n° 2006-64 du 23 janvier 2006*)

2° la réduction de la durée de l'autorisation ou de la convention dans la limite d'une année ;

3° une sanction pécuniaire assortie éventuellement d'une suspension de l'édition ou de la distribution du ou des services ou d'une partie du programme ;

4° le retrait de l'autorisation ou la résiliation unilatérale de la convention.

Article 42-2

modifié par la loi n° 2000-719 du 1er août 2000 et par la loi n° 2004-575 du 21 juin 2004

Le montant de la sanction pécuniaire doit être fonction de la gravité des manquements commis et en relation avec les avantages tirés du manquement sans pouvoir excéder 3% du chiffre d'affaires hors taxes, réalisé au cours du dernier exercice clos calculé sur une période de douze mois. Ce maximum est porté à 5% en cas de nouvelle violation de la même obligation. Lorsque le manquement est constitutif d'une infraction pénale, le montant de la sanction pécuniaire ne peut excéder celui prévu pour l'amende pénale. Lorsque le Conseil supérieur de l'audiovisuel a prononcé une sanction pécuniaire devenue définitive avant que le juge pénal ait statué définitivement sur les mêmes faits ou des faits connexes, celui-ci peut

ordonner que la sanction pécuniaire s'impute sur l'amende qu'il prononce. Pour l'application du présent article, sont agrégées au montant du chiffre d'affaires l'ensemble des recettes publicitaires provenant de l'activité du service. Les sanctions pécuniaires sont recouvrées comme les créances de l'État étrangères à l'impôt et au domaine.

Article 42-8

modifié par la loi n° 2000-719 du 1er août 2000 et par la loi n° 2004-669 du 9 juillet 2004

Les éditeurs et les distributeurs de services de communication audiovisuelle peuvent former un recours de pleine juridiction devant le Conseil d'État contre les décisions du Conseil supérieur de l'audiovisuel prises en application des articles 17-1, 42-1 [...].

CAP 391 Broadcasting Authority Ordinance

Section 9 - Functions and powers of the Authority

(1) The Authority shall have the following functions-

[...]

(d) to secure proper standards of television and sound broadcasting with regard to both programme content (including advertisements) and technical performance of broadcasts including, without limitation, restrictions on the time of day when programmes and advertisements may be provided, whether for the same or different licensees or broadcasts;

(e) to submit proposals and recommendations to the Chief Executive in Council with respect to technical, programme and advertising standards of television and sound broadcasting in order to assist the Chief Executive in Council in the making and amendment of regulations under the Broadcasting Ordinance (Cap 562) or under Part IIIA of the Telecommunications Ordinance (Cap 106) governing such standards;

[...]

Section 11A - Consideration of complaint that a licensee has contravened section 13(1) or 14(1) of Broadcasting Ordinance

(1) A person may make a complaint in writing to the Authority that a licensee has contravened section 13(1) or 14(1) of the Broadcasting Ordinance (Cap 562).

(2) Subject to subsection (3), the Authority, upon receipt of a complaint under subsection (1), shall-

(a) give the licensee the subject of the complaint a reasonable opportunity to make representations in writing;

(b) consider any representations in writing made by or on behalf of the complainant and the licensee; and

(c) consider any evidence received by it, whether tendered on behalf of the complainant or otherwise, which it considers relevant to the complaint.

(3) The Authority may receive such evidence as it thinks fit and neither the provisions of the Evidence Ordinance (Cap 8) nor any other rule of law relating to the admissibility of evidence shall apply in proceedings before the Authority.

(Added 48 of 2000 s. 44)

Section 19 - Codes of Practice

(1) The Authority may from time to time-

(a) issue Codes of Practice relating to standards of programmes and advertisements broadcast by a licensee;

[...]

Section 20 - Directions by the Authority

The Authority may issue directions in writing to a licensee requiring it to take such action with regard to the standards of programmes or advertisements, including the time of their broadcasting and the content or balance of any programme, or with regard to the technical standards of broadcasts, as the Authority considers necessary in order for the licensee to comply with any regulations made under section 13O of the Telecommunications Ordinance (Cap 106), any Code of Practice or any term or condition of its licence and the licensee shall give effect to such direction.

Section 24 - Authority may impose financial penalties –

(1) The Authority may, by notice in writing addressed to a licensee, require the licensee to pay to the Authority the financial penalty specified in such notice in any case where a financial penalty is payable under subsection (2).

(2) A financial penalty may be imposed on a licensee by the Authority where the Licensee-

[...]

(c) fails to comply with any Code of Practice; or

(d) fails to comply with any direction issued by the Authority under this Ordinance.

(3) A financial penalty imposed on a licensee under subsection (2) shall not exceed-

(a) \$80000 for the first occasion on which a penalty is so imposed on that licensee;

(b) \$200000 for the second occasion on which a penalty is so imposed on that licensee; and

(c) \$400000 for any subsequent occasion on which a penalty is so imposed on that licensee.

(Amended 48 of 2000 s. 44)

(3A) The Authority shall not impose a financial penalty under this section unless, in all the circumstances of the case, the financial penalty is proportionate and reasonable in relation to the failure or series of failures concerned giving rise to that penalty. (Added 48 of 2000 s. 44)

(4) No financial penalty shall be imposed under subsection (2) unless the Authority is satisfied that the licensee has been afforded reasonable opportunity of complying with the requirement in respect of which the penalty is sought to be imposed.

CAP 562 Broadcasting Ordinance

Section 3 - Approval of codes of practice by Broadcasting Authority

(1) Subject to subsection (8), for the purpose of providing practical guidance for licensees in respect of any requirements under this Ordinance imposed on licensees or in respect of licence conditions, the Broadcasting Authority may-

(a) approve and issue such codes of practice (whether prepared by it or not) as in its opinion are suitable for that purpose; and

(b) approve such codes of practice issued or proposed to be issued otherwise than by it as in its opinion are suitable for that purpose.

(2) Where a code of practice is approved under subsection (1), the Broadcasting Authority shall, by notice in the Gazette-

(a) identify the code concerned and specify the date on which its approval is to take effect; and

(b) specify for which of the requirements under this Ordinance or licence conditions the code is so approved.

(3) The Broadcasting Authority may-

(a) from time to time revise the whole or any part of any code of practice prepared by it under this section; and

(b) approve any revision or proposed revision of the whole or any part of any code of practice for the time being approved under this section, and the provisions of subsection (2) shall, with the necessary modifications, apply in relation to the approval of any revision under

this subsection as they apply in relation to the approval of a code of practice under subsection

(4) The Broadcasting Authority may at any time withdraw its approval from any code of practice approved under this section.

[...]

(6) References in this Ordinance to a "Code of Practice" are references to that code as it has effect for the time being by virtue of any revision of the whole or any part of it approved under this section.

(7) The power of the Broadcasting Authority under subsection (1)(b) to approve a code of practice issued or proposed to be issued otherwise than by it shall include power to approve a part of such a code and, accordingly, in this Ordinance "Code of Practice" may be read as including a part of such a code.

(8) The Broadcasting Authority shall, before approving a code of practice under subsection (1) or any revision or proposed revision of the code under subsection (3), consult with-

(a) such bodies representative of licensees to which the code or the code as so revised, as the case may be, will apply (whether in whole or in part);

and

(b) in so far as the code or the code as so revised, as the case may be, relates to the technical standards of a broadcasting service, the Telecommunications Authority, as it thinks fit.

(9) For the avoidance of doubt, it is hereby declared that different codes of practice may be approved under subsection (1) for different classes of licensees, and may be so approved for the same or different requirements mentioned in that subsection or licence conditions.

Section 28 - Licensee to pay financial penalty

(1) Subject to this section, the Broadcasting Authority may, by notice in writing served on a licensee, require the licensee to pay the financial penalty specified in the notice where that penalty may be imposed by virtue of this section.

(2) The Broadcasting Authority may impose a financial penalty on a licensee if it is satisfied that the licensee contravened-

[...]

(d) a provision in a Code of Practice which is applicable to it.

(3) The financial penalties imposed under this section shall not exceed
\$200000 for the first occasion on which a penalty is imposed,
\$400000 for the second occasion on which a penalty is imposed, and
\$1000000 for any subsequent occasion on which a penalty is imposed.

(4) Where the Broadcasting Authority considers that if it were to impose a financial penalty under subsection (3) it would not be adequate for a breach of section 13(1) or 14(1)-

(a) the Broadcasting Authority may-

(i) within 3 years of the commission of the breach; or

(ii) if the breach comes to the notice of the Broadcasting Authority within 3 years of its commission, within 3 years of it so coming to the notice of the Broadcasting Authority, whichever is the later, make an application to the Court of First Instance

[...]

Section 30 - Licensee to include correction or apology in television programme service

(1) Subject to subsection (3), the Broadcasting Authority may, in a case falling within subsection (2), by notice in writing served on a licensee, direct the licensee to include in its licensed service a correction or apology, or both, in a form approved by the Broadcasting

Authority, in such manner (including within such period and within such time of day) as is specified in the notice.

(2) The Broadcasting Authority may issue a direction under subsection (1) if it is satisfied that the licensee contravened-

[...]

(d) a provision of a Code of Practice which is applicable to it.

(3) The Broadcasting Authority shall not issue a direction under subsection (1) unless the licensee has been given a reasonable opportunity to make representations to the Broadcasting Authority regarding the matter complained of.

(4) Where a licensee carries out a direction under this section, it may announce that it is doing so pursuant to the direction.

Section 31 - Suspension of licence

(1) Subject to the provisions of this section, the Broadcasting Authority may, by notice in writing served on a licensee, suspend its licence for a period of not more than 30 days as is specified in the notice.

(2) A licence shall only be suspended under subsection (1)-

[...]

(b) if, as may be applicable in the particular case, having regard to all the circumstances, including the number of occasions and the gravity in respect of which, after the issue of the licence-

(i) the licensee has contravened-

[...]

(D) a provision of a Code of Practice which is applicable to it;

(ii) another person has contravened a condition, requirement, direction, order, determination or provision mentioned in subparagraph (i) and such contravention has taken place with the consent or connivance of the licensee.

(3) The Broadcasting Authority shall, before making a decision whether or not to suspend a licence under subsection (1)-

(a) serve on the licensee a notice in writing stating that-

(i) the Broadcasting Authority has under consideration the suspension of the licence and the grounds upon which and any other reason why such suspension is being considered;

(ii) representations as regards the proposed suspension may be made to the Broadcasting Authority during the period specified in the notice (being a period of not less than 28 days beginning on the date of service of the notice)

[...]

Section 32 - Revocation of licence

[...]

(4) After section 33 has been complied with but subject to subsection (5), the Chief Executive in Council or the Broadcasting Authority, as the case may require, may, by notice in writing served on the licensee, revoke a licence-

[...]

(c) if, as may be applicable in the particular case, having regard to all the circumstances, including the number of occasions and the gravity in respect of which, after the issue of the licence-

(i) the licensee has contravened-

[...]

(D) a provision in a Code of Practice which is applicable to it, and the licensee has failed to comply with a direction under section 24(1) relating to that contravention;

(ii) another person has contravened a condition, requirement, direction, order, determination or provision mentioned in subparagraph (i) and such contravention has taken place with the consent or connivance of the licensee.

(5) The Chief Executive in Council or the Broadcasting Authority shall not exercise a power under subsection (4) until after considering—

(a) in the case of the Chief Executive in Council, the recommendations of the Broadcasting Authority; and

(b) in the case of both the Chief Executive in Council and the Broadcasting Authority, such information, matter and advice as he or it thinks fit.

[...]

IRLANDIA

Broadcasting Act 2001

12[...]

(4) A digital content contract shall include—

(a) a condition requiring the holder of the contract to comply with the codes and rules under *section 19* with respect to the programme material supplied in pursuance of the contract, and[...]

(5) A digital content contract shall include a condition providing that, where any of the programme material supplied in pursuance of the contract—

(a) contravenes Article 22 or 22A of the Council Directive or a provision of the Prohibition of Incitement to Hatred Act, 1989, or

(b) constitutes an incitement to commit an offence,

the Commission may, or, if such a supply of programme material has occurred within 6 months of a previous such supply by the same person having occurred, shall, terminate the contract.

19.—(1) The Commission shall, upon being directed by the Minister to do so and in accordance with the provisions of this section, prepare—

(a) a code specifying standards to be complied with, and rules and practices to be observed, in respect of the taste and decency of programme material, the subject of a broadcasting service or

sound broadcasting service, and, in particular, in respect of the portrayal of violence and sexual conduct in such material, and[...]

(5) Before preparing a code or making a rule under this section, the Commission shall make available for inspection by any person who makes a request of it in that behalf a draft of the code it proposes so to prepare or the rule it proposes so to make and shall have regard to any submissions made to it, within such period as it specifies for the purpose, by that person in relation to the draft before it prepares the code or makes the rule concerned.

(6) The Commission shall cause to be published in at least one newspaper circulating in the State notice of the fact that, pursuant to *subsection (5)*, a draft referred to in that subsection is available for inspection, of the place at which or the means by which the draft can be inspected and of the period specified by it under that subsection within which submissions may be made to it in relation to the draft.[...]

(15) The Commission shall from time to time as it considers appropriate prepare a code or make rules amending a code or rules prepared or, as the case may be, made under each provision of this section.

(16) The making or preparation of a code or rules under *subsection (15)* shall be subject to the like (if any) consents and conditions as the code or rules that the first-mentioned code or rules is or are amending.

(17) Pending the preparation of the codes under *paragraphs (b) and (c) of subsection (1)* and the making of rules under *subsection (3)*, the provisions of a code under section 4 of the Broadcasting Act, 1990, which are in force before the repeal by this Act of that section 4 and which correspond to the matters to which those codes or those rules will relate shall, notwithstanding the repeal of that section 4, continue in force and have effect in relation to each class of broadcaster in relation to whom they had effect before that repeal.[...]

20.—(1) The Commission may co-operate with or give assistance to one or more persons (whether residing or having their principal place of business in the State or elsewhere) in the preparation by that person or those persons of codes or standards with respect to the transmission of information by any electronic means (other than by means of broadcasting), including by means of the Internet.

(2) In this section "codes or standards" does not include codes or standards with respect to any technical aspect of the transmission of information by the means referred to in *subsection (1)*.

21.—(1) It shall be a function of the Commission to enforce—

- (a) the provisions of *Parts II, III and V* of this Act,
- (b) any code or rules prepared or made under this Act, and
- (c) the terms and conditions of any contract entered into by it under this Act.

(2) *Subsection (1)* is without prejudice to the functions of the Broadcasting Complaints Commission under *section 24*.

38. [...]

(4) A local content contract shall include a condition requiring the holder of the contract to comply with the codes and rules under *section 19* with respect to the programme material supplied in pursuance of the contract.

57.—(1) A person who contravenes *section 12(1), 16(2), 36(1)* or *subsection (1), (2), (3), (4), (5), (6), (8), (9), (12)* or *(13)* of *section 37* shall be guilty of an offence.

(2) A person guilty of an offence under *subsection (1)* shall be liable—

(a) on summary conviction, to a fine not exceeding £1,500 or imprisonment for a term not exceeding 12 months or both,

(b) on conviction on indictment, to a fine not exceeding £15,000 or imprisonment for a term not exceeding 2 years or both.[...]

KANADA

Broadcasting Act 1991

PART I

GENERAL

3. (1) It is hereby declared as the broadcasting policy for Canada that

[...]

(h) all persons who are licensed to carry on broadcasting undertakings have a responsibility for the programs they broadcast;

(2) It is further declared that the Canadian broadcasting system constitutes a single system and that the objectives of the broadcasting policy set out in subsection (1) can best be achieved by

providing for the regulation and supervision of the Canadian broadcasting system by a single independent public authority.

PART II

OBJECTS AND POWERS OF THE COMMISSION IN RELATION TO BROADCASTING

6. (1) Subject to this Act and the Radiocommunication Act and to any directions to the Commission issued by the Governor in Council under this Act, the Commission shall regulate and supervise all aspects of the Canadian broadcasting system with a view to implementing the broadcasting policy set out in subsection 3(1) and, in so doing, shall have regard to the regulatory policy set out in subsection (2).

[...]

33. Every person who contravenes or fails to comply with any condition of a licence issued to the person is guilty of an offence punishable on summary conviction.

LITWA

Law on Provision of Information to the Public (PIP), 1996 as amended 2002

CHAPTER I

GENERAL PROVISIONS

ARTICLE 3. Basic Principles of Provision of Information to the Public

1. In the Republic of Lithuania, a guarantee is provided for the freedom of information enshrined in the Constitution, this and other laws, and international conventions and agreements ratified by the Republic of Lithuania.

2. Producers and disseminators of public information and journalists shall be governed in their activities by the Constitution and laws, international agreements ratified by the Republic of Lithuania, and also the principles of humanism, tolerance, respect of an individual, honour freedom of speech, creativity and conscience, variety of opinion, maintain the norms of the professional ethics of journalists, assist in developing democracy, public openness, promote civic responsibility and state progress, strengthen state independence and develop national culture and morality.

3. Public information must be presented in the public information media correctly, accurately and in an unbiased fashion.

[...]

CHAPTER IV

PRODUCTION AND DISSEMINATION OF PUBLIC INFORMATION

ARTICLE 42. Obligations of Journalists

1. This Law and other laws and international treaties of the Republic of Lithuania shall establish the obligations of journalists.

2. Journalists must:

- 1) provide correct, accurate and unbiased news;
- 2) authorise information published for the first time, should this be desired by the person submitting the information;
- 3) refuse to implement the assignment of a public information producer, owner or the responsible person appointed by them, should this assignment force them to violate a law or the Code of Ethics of Lithuanian Journalists and Publishers;
- 4) adhere to the professional ethics of journalists and in own activity be guided by the basic public information principles.

ARTICLE 44. Professional Ethics when Providing Information to the Public

1. The norms of professional ethics when providing information to the public, obligatory for the producers of public information, its disseminators, and journalists, shall be defined by the Code of Conduct of Journalists and Publishers of Lithuania, the resolution “On Journalism Ethics” of the Parliamentary Assembly of the Council of Europe, also by the international treaties of the Republic of Lithuania regulating production and dissemination of public information, and this Law.

2. The Code of Conduct of Journalists and Publishers of the Republic of Lithuania shall be approved by the meeting of representatives of journalist organisations which is convened by the Association of Periodicals Publishers of Lithuania, the Association of the Radio and Television of Lithuania, the Association of Cable Television of Lithuania, the Association of Regional Television Broadcasters, the Journalists Union of Lithuania, the Journalists Society of Lithuania, the

Journalism Centre of Lithuania, the National Radio and Television of Lithuania, the Lithuanian Branch of the International Advertising Association.

3. The Ethics Commission of Journalists and Publishers shall supervise compliance of the producers and disseminators of public information, and of journalists with the requirements of professional ethics.

CHAPTER V

REGULATORY INSTITUTIONS GOVERNING THE ACTIVITIES OF PRODUCERS AND DISSEMINATORS OF PUBLIC INFORMATION AND SELF-REGULATORY INSTITUTIONS

ARTICLE 47. Ethics Commission of Journalists and Publishers

1. The Ethics Commission of Journalists and Publishers (hereinafter - Commission) shall be a self-governance institution of the producers and disseminators of public information.

2. The Commission, which shall consist of 12 members to be appointed one member each, by: the Human Rights Centre of Lithuania, the Lithuanian Psychiatrists' Association, the Lithuanian Bishops' Conference, the Lithuanian Association of Periodical Press Publishers, the Lithuanian Radio and Television Association, the Lithuanian Cable Television Association, the Regional Television Association, and the Lithuanian Journalists' Union, the Lithuanian Society of Journalists, the Lithuanian Centre of Journalism, Lithuanian National Radio and Television and the Lithuanian Branch of the International Association of Advertising, shall be formed and the procedure of its work shall be established by an assembly of the representatives of journalist and publisher organisations. Commission members shall be appointed for a term of three years.

[...]

4. The Commission shall perform the following functions:

- 1) it shall concern itself with the development of the professional ethics of journalists;
- 2) it shall examine violations of professional ethics committed in the course of providing information to the public, by journalists, producers of public information or responsible persons appointed by the owners thereof.
- 3) it shall attribute press publications, film and video-film, radio and television programmes or broadcasts, to the mass media category of pornographic, erotic and (or) violent character;

4) it shall supervise how public information producers and disseminators observe the requirements established by laws and other legal acts regarding the public showing of film, video-film and video programmes, circulation and distribution, public broadcasting of erotic nature shows, and procedure of dissemination of publications which are erotic and violent in nature;

5) it shall supervise how regulations set forth by laws, prohibiting incitement of national, racial, religious, social or gender hatred, slander and disinformation are being adhered to;

5. In performing its functions, the Commission may obtain assistance from experts delegated by the Ministries of Culture, Health and Justice.

6. All interested persons may contact the Commission.

7. In its activities the Commission shall be guided by the Republic of Lithuania Constitution, this and other laws, international agreements of the Republic of Lithuania, decrees of the President of the Republic, other legal acts passed by the Seimas and Government, also, the Code of Ethics of Lithuanian Journalists and Publishers and the Resolution of the Council of Europe Parliamentary Assembly, "On the Ethics of Journalism."

8. The Commission shall work in accordance with the rules of procedure approved by it. Decisions of the Commission concerning violations in professional ethics or other violations, must be immediately published in those same mass media in which the Commission had established these violations. Should a producer and (or) disseminator of public information fail to publish the decision of the Commission pertaining to the violation of professional ethics in his own mass media, the Commission's decision shall be announced on the National Radio of Lithuania.

9. Producers and disseminators of public information who disagree with the decisions made by the Commission may apply to the court regarding such. However, they must publish them according to the procedure established in paragraph 8 of this Article.

ARTICLE 48. Radio and Television Commission of Lithuania

1. The Radio and Television Commission of Lithuania (hereinafter referred to as the Commission, in this Article and in Article 49) shall be an independent institution accountable to the Seimas, which regulates and supervises the activities of commercial radio and television broadcasters. The Commission shall participate in the formation of the national audiovisual policy. It shall be a body of experts for the Seimas and the Government on the issues of radio and television broadcasting.

2. In its activities, the Commission shall be guided by the Constitution of the Republic of Lithuania, this Law, other laws and statutory acts, also by the regulations which shall be approved by the Commission itself.

ARTICLE 49. Competence of the Radio and Television Commission of Lithuania

1. The Commission shall perform the following functions:

[...]

3) shall supervise the compliance by broadcasters with the provisions of this Law and other laws related to their activities, particularly those which regulate the processes of competition and concentration, establish the obligation of broadcasters of cable television and MMTV operators to retransmission the television programmes of the LRT and other non-coded terrestrial TV programmes, provisions on the scope of European audiovisual works and of audiovisual works created by independent authors, the right to show short broadcasts about the events arousing public interest, the requirements concerning advertising on television (with the exception of (the LRT), programme sponsorship and the programme structure prescribed by licences;

4) for broadcasters who violate the requirements set forth by this Law or who do not comply with the decisions adopted by the Commission, the latter shall impose the following penalties: warnings, monetary fines, in the manner prescribed by the Code of Administrative Offences of the Republic of Lithuania, suspension of the validity of the licence for a period of up to 3 months, or revocation of licence;

5) shall present proposals concerning the preparation of laws regulating the activities of broadcasters and other legal acts related to the said activities;

6) shall initiate the termination of unlawful transmission and retransmission activities;

7) shall gather information about broadcasters, analyse their activities, prepare professional recommendations regarding these issues;

[...]

ARTICLE 50. Inspector of Journalist Ethics

1. The Inspector of Journalist Ethics shall be a State officer, who shall supervise the implementation of the provisions of the Law on Provision of Information to the Public.

2. The Seimas shall appoint the Inspector of Journalist Ethics for a term of five years, upon the recommendation of the Commission of Journalists and Publishers.

3. A Republic of Lithuania citizen, of excellent reputation, having a university education and the competence required in the performance of duties, shall be appointed Inspector of Journalist Ethics.

4. Members of Seimas, Government, State officers of political (personal) confidence may not become Inspector of Journalist Ethics. The Inspector of Journalist Ethics and members of his family may not be linked by work relations with producers and (or) disseminators of public information and may not own any shares of the producers and (or) disseminators of provision of information to the public.

5. The Inspector of Journalist Ethics shall be guided by the Republic of Lithuania Constitution, this and other laws, Republic of Lithuania international agreements, decrees of the President of the Republic and other legal acts passed by the Seimas and Government.

6. The Inspector of Journalist Ethics shall base its activities upon the principles of lawfulness, objectivity, justice, and openness.

7. The decisions of the Inspector of Journalist Ethics may be appealed in court within 30 days within the day of publication.

8. The Inspector of Journalist Ethics may not undertake to perform any other elected or appointed duties, as well as receive any other compensation, except for that established in accordance with the duties he performs and compensation for pedagogical or creative activity.

9. The Inspector of Journalist Ethics may have employees, performing information and technical work.

10. The activities of the Inspector of Journalist Ethics and his employees, performing information and technical work, shall be funded from the State Budget. The funds allocated to it shall be indicated on a separate line.

11. The Inspector of Journalist Ethics shall work according to the rules of procedure approved by the Seimas.

ARTICLE 51. Competence of the Inspector of Journalist Ethics

1. The Inspector of Journalist Ethics shall perform the following functions:

1) examine the complaints of interested persons regarding violations of their honour and dignity in the mass media;

2) examine the complaints of interested persons regarding the right to protection of privacy in the mass media;

3) assess, how in provision of information to the public the principles set forth in this and other laws, of providing information to the public are adhered to and submit proposals to state institutions for the improvement of their implementation;

[...]

5) draw up and publish every two years, an analytical survey intended to establish the main guidelines of development of the democratic culture in provision of information to the public;

2. In discharging the functions indicated in paragraph 2 of this Article, the Inspector of Journalist Ethics may:

1) warn producers and disseminators of public information about discovered violations and request that they be eliminated;

2) request that a producer or disseminator of public information deny, in the prescribed manner, baseless information, degrading honour and dignity of an individual or harmful to his lawful interests, or provide for that person an opportunity to give an explanation by denying such information;

3) apply to competent state institutions and the Journalists' Ethics Commission concerning discovered violations of this Law and other legal acts which regulate provision of information to the public.

3. Decisions of the Inspector of Journalist Ethics shall be published in the appendix of the *“Valstybės žinios”*, *“Informaciniai pranešimai”*.

4. The Inspector of Journalist Ethics shall have the right to obtain free of charge from producers and disseminators of public information, state and local authority institutions and agencies the information necessary for carrying out the agency's functions.

5. The Inspector of Journalist Ethics shall account for his work to the Seimas at least once a year.

CHAPTER VI

LIABILITY FOR VIOLATIONS OF THE LAW ON PROVISION OF INFORMATION TO THE PUBLIC AND PROCEDURE OF ITS IMPLEMENTATION

ARTICLE 52. Liability of Producers, Disseminators and Officers of Public Information

1. A producer or disseminator of public information shall be liable, as prescribed by this Law and other laws, for violations of this Law and other laws, international agreements and ratified international conventions regulating production of public information, also for violations of the procedure of dissemination of public information.

2. State and local government institutions and agencies, other institutions supported from the budget, and officers shall be liable, in the manner prescribed by law, for interference with producers or disseminators in spreading the news, unlawful refusal to provide public information or provision of false information. Such acts may be appealed against in court.

LOTWA

Radio and Television Law

Section 3. The Principles of Operation of Electronic Mass Media

[...]

(3) News broadcasts by broadcasting organisations shall be objective, and news shall be presented in a neutral manner.

[...]

Section 9. Supervision of the Operation of Broadcasting Organisations

Compliance of the operation of broadcasting organisations with the provisions of this Law shall be supervised by the National Radio and Television Council, the State Telecommunications Inspection of the Ministry of Transport and the Competition Council within the scope of their competence as provided by law.

Section 17. General Provisions for the Production of Programmes

(1) The programme of a broadcasting organisation shall conform to the general programme concept, on the basis of which the National Radio and Television Council issued the broadcasting permit.

(2) The broadcasting organisation shall ensure that facts and events are fairly, objectively and comprehensively reflected in broadcasts, in accordance with the generally accepted principles of journalism and ethics. Commentary shall be separated from news, moreover the name of the author of the commentary shall be indicated.

(3) A programme shall not include:

1) stories which needlessly accentuate violence;

2) pornography;

3) incitement to hatred based on nationality, race, sex, or religion or to the demeaning of national honour and human dignity;

4) incitement to war or the initiation of a military conflict; or

5) incitement to violently overthrow State power, or to violently change the State political system, to destroy the territorial integrity of the State, or to commit any other crime.

(5) Pre-election campaigning through electronic mass media shall be regulated by special laws.

Section 39. Administrative Liability and Criminal Liability

(2) In respect of a violation which has been allowed to occur, the National Radio and Television Council may issue a warning, prepare an administrative violation report, or give materials to law enforcement institutions for the bringing of a criminal action.

Section 40. Suspension and Termination of the Operations of a Broadcasting Organisation

[...]

(3) Upon the application of the National Radio and Television Council a court shall terminate the operations of a broadcasting organisation if it:

[...]

2) has allowed an administrative violation to occur after the persons at fault, within a one year period, have already twice had an administrative penalty applied to them for a violation of this Law;

[...]

Section 45. Principles of Operation of the National Radio and Television Council

[...]

(6) The Council does not have the right to evaluate radio and television programmes before they are broadcast.

Section 46. Primary Duties and Competence of the National Radio and Television Council

[...]

(9) The Council shall examine materials concerning violations of the law in the area of electronic mass media and, depending on the seriousness, frequency and the dangerousness of the violations determined, take one of the following decisions:

- 1) to issue a warning to the broadcasting organisation;
- 2) to prepare a report concerning the administrative violation and send it to the district (city) court or other competent institution;
- 3) to annul the broadcasting permit, the re-transmission permit, the cable television or the special permit (licence) for cable radio (radio transmission) operation, or to suspend the operations of the broadcasting organisation;
- 4) to file a action in court to terminate the operation of the broadcasting organisation; or
- 5) to forward materials to law enforcement institutions for the bringing of a criminal action.

MALTA

Broadcasting Act [CAP. 350.]

Code for programmes other than advertisements.

20. (1) The Authority shall, in conjunction with the Minister draw up, and from time to time review, a code giving guidance -

(a) as to the rules to be observed in regard to the showing of violence, and in regard to the inclusion in sound broadcasts of sounds suggestive of violence, particularly when children and young persons may be expected to be watching or listening to the programmes; and

(b) as to such other matters concerning standards and practice for programmes broadcast by the Authority or by any person providing broadcasting services in Malta, as the Authority may consider suitable for inclusion in the code;

and, in considering what other matters ought to be included in the code, the Authority shall have special regard to programmes broadcast when children and young persons may be expected to be watching or listening.

(2) The Authority shall secure that the provisions of the code under this article are observed in relation to all programmes broadcast by any person providing broadcasting services in Malta.

(3) The Authority may, in the discharge of its general responsibility for programmes, impose requirements as to standards and practice for such programmes which go beyond, or relate to matters not covered by, the provisions of the code under this article.

(4) The methods of control exercisable by the Authority for the purpose of securing that the provisions of the code under this article are observed, and for the purpose of securing compliance with requirements imposed under subarticle (3) which go beyond, or relate to matters not covered by, the code, shall include a power to give directions to any person providing broadcasting services in Malta imposing prohibitions or restrictions in respect of items of a specified class or description or in respect a particular item.

(5) The provisions of this article shall not apply to advertisements covered by the Advertising and Sponsorship Code referred to in article 19.

Code for teletext transmissions.

21. (1) If and when the Authority considers it necessary or expedient, it -

(a) may, in conjunction with the Minister, draw up, and from time to time review, a code giving guidance as to such matters concerning standards and practice for teletext transmissions (including advertisements) broadcast by the Authority or by any other person providing broadcasting services in Malta, as the Authority may consider suitable for inclusion in the code; and

(b) shall secure that the provisions of the code are observed in relation to all teletext transmissions broadcast by the Authority or by any other person providing broadcasting services in Malta.

(2) The Authority may, in the discharge of its general responsibility to monitor and supervise all broadcasting services provided in Malta, impose requirements as to standards and practice for

teletext transmissions broadcast by it or by any other person providing broadcasting services in Malta, which go beyond, or relate to matters not covered by, the provisions of the code.

(3) The methods of control exercisable by the Authority -

(a) for the purpose of securing that the provisions of the code are observed; and

(b) for the purpose of securing compliance with requirements imposed under subarticle (2) which go beyond, or relate to matters not covered by, the code, shall include a power to give directions to any person providing teletext services imposing prohibitions or restrictions as respects items of a specified class or description or as respects a particular item.

Complaints procedure.

Added by:

XV. 2000. 10.

21A. (1) Affected third parties may apply to the Authority seeking effective compliance by broadcasters with the provisions of this Act.

(2) The Authority shall draw up a Code for the investigation and determination of complaints.

(3) Notwithstanding the provisions of any other law, the Authority shall be entitled to provide a copy of any broadcast to any person feeling aggrieved by the content of such broadcast. Such copy shall be provided against payment of such reasonable cost-based fee as the Authority may determine.

(4) The Authority may make regulations providing for the procedure, time limit and fees for the granting of a copy of any broadcast by a broadcasting station to any person feeling aggrieved by the content of such broadcast.

Publication of Codes.

Added by:

XV. 2000. 10.

21B. The Authority shall publish in the Gazette all Codes made in terms of this Part of this Act.

PART IX

Miscellaneous Provisions

Advisory committees.

33. The Authority may appoint, or designate any organ, as advisory committees to give advice to the Authority and to any person providing broadcasting services in Malta, on educational and religious matters, on standards of conduct in the advertising of goods or services, and on such other matters as the Authority may determine.

Special administrative procedure.

Added by:

XV. 2000.14.

41. (1) Notwithstanding any other provision of this Act, the offences listed in the First Column of the Fifth Schedule to this Act shall be administrative offences punishable by the Authority.

(2) The imposition by the Authority of an administrative sanction in terms of this article shall be without prejudice to any other consequences of the act or omission of the offender under civil or administrative law.

(3) The Authority shall observe the guarantees of fair and public hearing in its determination as to whether a person is guilty of an administrative offence in terms of this article.

(4) When the Authority is satisfied that a person has committed an offence against any provision of this Act listed in the First Column of the Fifth Schedule to this Act, the Authority may -

(a) issue a warning in writing to such person; or

(b) direct such person not to broadcast for a specified period of time and, if the Authority so directs, it shall order such person to transmit free of charge during the time within which it is not broadcasting a notice to the effect that the station in question has been put off air for such period of time by order of the Authority in terms of this paragraph; or

(c) impose an administrative penalty on such person in accordance with the penalties established in the Second Column of the Fifth Schedule to this Act and subject to the provisions of paragraph 1 of the said Schedule:

Provided that the Authority may not require the payment of a penalty higher than five thousand liri or such other amount which the Prime Minister may by order prescribe which amount shall not exceed the sum of fifteen thousand liri and the Authority shall not impose on such person who is

found guilty of more than one offence in the same charge the payment of a penalty higher than five thousand liri or such other amount which may be prescribed by the Prime Minister as aforesaid:

Provided further that the Authority may also impose a suspended penalty which penalty shall be paid within such period as the Authority may establish. The Authority may also determine such conditions, limitations and restrictions both with regard to the penalty and the suspended penalty as it may deem fit;

or

(d) apply separately or concurrently the measures mentioned in paragraphs (b) and (c) against such person.

(5) Where a notice of a charge under this article has been given, the person named in the notice may, within such period as the Authority may approve from the date of the service of the notice, accept responsibility for the offence specified in the notice and, within the same period or such further period as the Authority may allow, remedy the offence and pay, or undertake in writing to pay, the penalty indicated in the notice or such penalty as the Authority may accept in accordance with the provisions of the Fifth Schedule to this Act, and in any such case -

(a) the person named in the notice shall be deemed to have committed the offence and to have admitted his guilt in respect thereof, and the penalty paid, or agreed to be paid, shall be the penalty mentioned in the Third Column of the Fifth Schedule to this Act;

(b) if the offence is remedied and the penalty is paid within the period, or further period, aforesaid, no further proceedings may be taken against the said person in respect of the same facts;

(c) if the penalty is not paid within the period given in the notice, or further period as the Authority may establish, the Authority may, without prejudice to its right to collect the penalty, also apply the provisions of subarticle (4)(b).

(6) The Authority's decision shall be final; provided that compliance with the Authority's decision shall not be interpreted as a renunciation to the right to seek judicial review.

(7) A synopsis of the Authority's decision in terms of this article shall be broadcast in the main news bulletin of the offending broadcasting station or during such time as the Authority may direct.

Cap. 12.

[...]

Rundfunkstaatsvertrag (RStV)

Art. 3.

“General Programming Principles”

The broadcasting corporations organised in the Arbeitsgemeinschaft der öffentlich-rechtlichen Rundfunkanstalten der Bundesrepublik Deutschland (ARD), the television channel Zweites Deutsches Fernsehen (ZDF) and all broadcasters of television programmes transmitted nationwide must in their programmes respect and protect the dignity of man. They shall contribute to strengthening respect for life, freedom and freedom from bodily harm, and respect for the beliefs and opinions of others. The moral and religious convictions of the population must be respected. Other requirements under Land law regarding the form of the broadcasts as well as Section 41 of this Treaty remain unaffected.”

Art. 10 par. 1

Reporting and informational broadcast must conform to accepted principles of journalism, even when virtual components are used. They must be independent and objective. News must be checked before it is disseminated with the care for accuracy and source that is required in the circumstances. Comments must be clearly distinguished from the reporting and indicated as such with the name of the author.”

Art. 41.

“Programming Principles”

(1) The provisions of the constitution shall apply to the television and radio programmes broadcast. They must respect human dignity and the moral, religious convictions of others as well as their world view. They shall promote solidarity in the unified Germany and international understanding and shall work towards a non-discriminatory society. The general legislative provisions and the statutory provisions protecting personal dignity shall be complied with.

(2) Full programmes shall contribute to presenting the diversity in German-speaking areas and in Europe by providing an appropriate share of information, culture and education. The possibility of offering specialist programmes remains unaffected.

(3) Paragraphs 1 to 2 only apply to nationwide broadcasts.”

Independent Communications Authority of South Africa Act No. 13 of 2000

Functions of the Authority

7. (1) The Authority –

(a) must perform the duties imposed upon the former authorities by or under the underlying statutes;

(b) may exercise the powers conferred upon the former authorities by or under the underlying statutes.

[...]

Broadcasting Act No. 4, 1999

5. The programming provided by the South African broadcasting system must--

(a) be varied and comprehensive, providing a balance of information, education and entertainment meeting the broadcasting needs of the entire South African population in terms of age, race, gender, interests and backgrounds;

(b) be varied and offer a range of South African content and analysis from a South African perspective;

(c) must be drawn from local, regional, national and international sources;

(d) provide a reasonable, balanced opportunity for the public to receive a variety of points of view on matters of public concern;

(e) provide a significant place for programmes produced by the independent production sector;

(f) comply with the code of conduct for broadcasting services as prescribed in Schedule 1 of the IBA Act.

6. A range of programming in the Republic's official languages must be extended to all South Africans as circumstances permit.

7. The human resources development strategy for the broadcasting sector must be viewed holistically in terms of qualification standards, skills development, teaching, inter-relationships with the complementary sectors and the funding of the training system.

Schedule LAWS AMENDED OR REPEALED

Independent Broadcasting Authority Act No. 153, 1993

5. Substitution for section 13 of the following section:

“General powers and functions of the Authority”

13.(1) Without derogation from the generality of the provisions of section 3, the Authority shall, in addition to powers conferred upon it elsewhere in this Act, or by any other law, have the power –

d) to design and implement broadcasting conditions of licence consistent with the objectives set out in section 2 of the Broadcasting Act, 1998, for different categories of broadcasting service, including, but not limited to –

i) local content requirements;

ii) programme requirements;

iii) coverage obligations;

iv) language service provision;

vi) compliance with the Code of Conduct for Broadcasting Services.

Independent Broadcasting Authority Act No. 153, 1993

Introductory provisions

2. Primary objects of Act.—The primary object of this Act is to provide for the regulation of broadcasting activities in the Republic in the public interest through the Independent Broadcasting Authority established by section 3, and for that purpose to—

[...]

(t) ensure that broadcasting licensees adhere to a code of conduct acceptable to the Independent Broadcasting Authority;

and

(u) encourage the provision of appropriate means for disposing of complaints in relation to broadcasting services and broadcasting signal distribution.

Communications Act 2003

Section 3: General duties of OFCOM

- 1) It shall be the principal duty of OFCOM, in carrying out their functions -
  - a) to further the interests of citizens in relation to communications matters; and
  - b) to further the interests of consumers in relevant markets, where appropriate by promoting competition.
- 2) The things which, by virtue of subsection (1), OFCOM are required to secure in the carrying out of their functions include, in particular, each of the following -
  - e) the application, in the case of all television and radio services, of standards that provide adequate protection to members of the public from the inclusion of offensive and harmful material in such services;
  - f) the application, in the case of all television and radio services, of standards that provide adequate protection to members of the public and all other persons from both -
    - i. unfair treatment in programmes included in such services; and
    - ii. unwarranted infringements of privacy resulting from activities carried on for the purposes of such services.
- 4) OFCOM must also have regard, in performing those duties, to such of the following as appear to them to be relevant in the circumstances -
  - b) the desirability of promoting competition in relevant markets;
  - g) the need to secure that the application in the case of television and radio services of standards falling within subsection (2)(e) and (f) is in the manner that best guarantees an appropriate level of freedom of expression;

---

⁵ Przytoczone tu przepisy prawne stanowią treść załączników do *OFCOM Broadcasting Code*

- h) the vulnerability of children and of others whose circumstances appear to OFCOM to put them in need of special protection;
- j) the desirability of preventing crime and disorder;
- k) the opinions of consumers in relevant markets and of members of the public generally;
- l) the different interests of persons in the different parts of the United Kingdom , of the different ethnic communities within the United Kingdom and of persons living in rural and in urban areas.

Section 319: OFCOM's standards code

- 1) It shall be the duty of OFCOM to set, and from time to time to review and revise, such standards for the content of programmes to be included in television and radio services as appear to them best calculated to secure the standards objectives.
  - 2) The standards objectives are -
    - a) that persons under eighteen are protected;
    - b) that material likely to encourage or to incite the commission of crime or to lead to disorder is not included in television and radio services;
    - c) that news included in television and radio services is presented with due impartiality and that the impartiality requirements of section 320 are complied with;
    - d) that news included in television and radio services is reported with due accuracy;
    - e) that the proper degree of responsibility is exercised with respect to the content of programmes which are religious programmes;
    - f) that generally accepted standards are applied to the contents of television and radio services so as to provide adequate protection for members of the public from the inclusion in such services of offensive and harmful material;
    - g) that advertising that contravenes the prohibition on political advertising set out in section 321(2) is not included in television or radio services;

- h) that the inclusion of advertising which may be misleading, harmful or offensive in television and radio services is prevented;
  - i) that the international obligations of the United Kingdom with respect to advertising included in television and radio services are complied with;
  - j) that the unsuitable sponsorship of programmes included in television and radio services is prevented;
  - k) that there is no undue discrimination between advertisers who seek to have advertisements included in television and radio services; and
  - l) that there is no use of techniques which exploit the possibility of conveying a message to viewers or listeners, or of otherwise influencing their minds, without their being aware, or fully aware, of what has occurred.
- 3) The standards set by OFCOM under this section must be contained in one or more codes.
- 4) In setting or revising any standards under this section, OFCOM must have regard, in particular and to such extent as appears to them to be relevant to the securing of the standards objectives, to each of the following matters -
- a) the degree of harm or offence likely to be caused by the inclusion of any particular sort of material in programmes generally, or in programmes of a particular description;
  - b) the likely size and composition of the potential audience for programmes included in television and radio services generally, or in television and radio services of a particular description;
  - c) the likely expectation of the audience as to the nature of a programme's content and the extent to which the nature of a programme's content can be brought to the attention of potential members of the audience;
  - d) the likelihood of persons who are unaware of the nature of a programme's content being unintentionally exposed, by their own actions, to that content;

- e) the desirability of securing that the content of services identifies when there is a change affecting the nature of a service that is being watched or listened to and, in particular, a change that is relevant to the application of the standards set under this section; and
  - f) the desirability of maintaining the independence of editorial control over programme content.
- 5) OFCOM must ensure that the standards from time to time in force under this section include -
- a) minimum standards applicable to all programmes included in television and radio services; and
  - b) such other standards applicable to particular descriptions of programmes, or of television and radio services, as appear to them appropriate for securing the standards objectives.
- 6) Standards set to secure the standards objective specified in subsection (2)(e) shall, in particular, contain provision designed to secure that religious programmes do not involve -
- a) any improper exploitation of any susceptibilities of the audience for such a programme; or
  - b) any abusive treatment of the religious views and beliefs of those belonging to a particular religion or religious denomination.
- 7) In setting standards under this section, OFCOM must take account of such of the international obligations of the United Kingdom as the Secretary of State may notify to them for the purposes of this section.
- 8) In this section "news" means news in whatever form it is included in a service.

Section 320: Special impartiality requirements

1. The requirements of this section are -
- a) the exclusion, in the case of television and radio services (other than a restricted service within the meaning of section 245), from programmes included in any of those services of all expressions of the views or opinions of the person providing the service on any of the matters mentioned in subsection (2);

- b) the preservation, in the case of every television programme service, teletext service, national radio service and national digital sound programme service, of due impartiality, on the part of the person providing the service, as respects all of those matters;
  - c) the prevention, in the case of every local radio service, local digital sound programme service or radio licensable content service, of the giving of undue prominence in the programmes included in the service to the views and opinions of particular persons or bodies on any of those matters.
2. Those matters are -
- a) matters of political or industrial controversy; and
  - b) matters relating to current public policy.
3. Subsection (1)(a) does not require-
- a) the exclusion from television programmes of views or opinions relating to the provision of programme services; or
  - b) the exclusion from radio programmes of views or opinions relating to the provision of programme services.
4. For the purposes of this section -
- a) the requirement specified in subsection (1)(b) is one that (subject to any rules under subsection (5)) may be satisfied by being satisfied in relation to a series of programmes taken as a whole;
  - b) the requirement specified in subsection (1)(c) is one that needs to be satisfied only in relation to all the programmes included in the service in question, taken as a whole.
5. OFCOM's standards code shall contain provision setting out the rules to be observed in connection with the following matters -
- a) the application of the requirement specified in subsection (1)(b);

- b) the determination of what, in relation to that requirement, constitutes a series of programmes for the purposes of subsection (4)(a);
  - c) the application of the requirement in subsection (1)(c).
6. Any provision made for the purposes of subsection (5)(a) must, in particular, take account of the need to ensure the preservation of impartiality in relation to the following matters (taking each matter separately)-
- a) matters of major political or industrial controversy, and
  - b) major matters relating to current public policy, as well as of the need to ensure that the requirement specified in subsection (1)(b) is satisfied generally in relation to a series of programmes taken as a whole.
7. In this section "national radio service" and "local radio service" mean, respectively, a sound broadcasting service which is a national service within the meaning of section 245 and a sound broadcasting service which is a local service within the meaning of that section.

Section 321: Objectives for advertisements and sponsorship

1. Standards set by OFCOM to secure the objectives mentioned in section 319(2)(a) and (g) to (j) -
- a) must include general provision governing standards and practice in advertising and in the sponsoring of programmes; and
  - b) may include provision prohibiting advertisements and forms and methods of advertising or sponsorship (whether generally or in particular circumstances).

Section 325: Observance of standards code

1. The regulatory regime for every programme service licensed by a Broadcasting Act licence includes conditions for securing-
- a) that standards set under section 319 are observed in the provision of that service; and

- b) that procedures for the handling and resolution of complaints about the observance of those standards are established and maintained.

Section 326: Duty to observe fairness code

The regulatory regime for every programme service licensed by a Broadcasting Act licence includes the conditions that OFCOM consider appropriate for securing observance-

- a) in connection with the provision of that service, and
- b) in relation to the programmes included in that service,

of the code for the time being in force under section 107 of the 1996 Act (the fairness code).

Broadcasting Act 1996

Chapter 55

Unjust or unfair treatment of unwarranted infringement of privacy

Section 107

1. It shall be the duty of Ofcom to draw up, and from time to time review, a code giving guidance as to principles to be observed and practices to be followed in connection with the avoidance of -
  - a) unjust or unfair treatment in programmes to which this section applies; or
  - b) unwarranted infringement of privacy in, or in connection with the obtaining of material included in, such programmes.

Dyrektywa o Telewizji bez Granic - Television Without Frontiers Directive (89/552/EEC), as amended by (97/36/EC)

Article 1

For the purposes of this Directive:

3. “television advertising” means any form of announcement broadcast whether in return for payment or other similar consideration or broadcast for self-promotional purposes by a public or

private undertaking in connection with a trade, business, craft or profession in order to promote the supply of goods or services, including immovable property, rights and obligations, in return for payment;

4. “surreptitious advertising” means the representation in words or pictures of goods, services, the name, the trademark or the activities of a producer of goods or a provider of services in programmes when such representation is intended by the broadcaster to serve advertising and might mislead the public as to its nature. Such representation is considered to be intentional in particular if it is done in return for payment or for similar consideration;
5. “sponsorship” means any contribution made by a public or private undertaking not engaged in television broadcasting activities or in the production of audio-visual works, to the financing of television programmes with a view to promoting its name, its trade mark, its image, its activities or its products.

Article 10

1. Television advertising and teleshopping shall be readily recognisable as such and kept quite separate from other parts of the programme service by optical and/or acoustic means.
4. Surreptitious advertising and teleshopping shall be prohibited.

Article 17

1. Sponsored television programmes shall meet the following requirements:
  1. the content and scheduling of sponsored programmes may in no circumstances be influenced by the sponsor in such a way as to affect the responsibility and editorial independence of the broadcaster in respect of programmes;
  2. they must be clearly identified as such by the name and/or logo of the sponsor at the beginning and/or the end of the programmes;
  3. they must not encourage the purchase or rental of the products or services of the sponsor or a third party, in particular by making special promotional references to those products or services.

2. Television programmes may not be sponsored by undertakings whose principal activity is the manufacture or sale of cigarettes and other tobacco products.
3. Sponsorship of television programmes by undertakings whose activities include the manufacture or sale of medicinal products and medical treatment may promote the name or the image of the undertaking but may not promote specific medicinal products or medical treatments available only on prescription in the Member State within whose jurisdiction the broadcaster falls.
4. News and current affairs programmes may not be sponsored.

Article 18

3. For the purposes of this Article [relating to the proportion of transmission time permitted for advertising], advertising does not include:
  - announcements made by the broadcaster in connection with its own programmes and ancillary products directly derived from those programmes;
  - public service announcements and charity appeals broadcast free of charge.

Article 22

1. Member States shall take appropriate measures to ensure that television broadcasts by broadcasters under their jurisdiction do not include any programmes which might seriously impair the physical, mental or moral development of minors, in particular programmes that involve pornography or gratuitous violence.
2. The measures provided for in paragraph 1 shall also extend to other programmes which are likely to impair the physical, mental or moral development of minors, except where it is ensured, by selecting the time of the broadcast or by any technical measure, that minors in the area of transmission will not normally hear or see such broadcasts.
3. Furthermore, when such programmes are broadcast in un-encoded form Member States shall ensure that they are preceded by an acoustic warning or are identified by the presence of a visual symbol throughout their duration.

Article 22a

Member States shall ensure that broadcasts do not contain any incitement to hatred on grounds of race, sex, religion or nationality.

Article 23

1. Without prejudice to other provisions adopted by the Member States under civil, administrative or criminal law, any natural or legal person, regardless of nationality, whose legitimate interests, in particular reputation and good name, have been damaged by an assertion of incorrect facts in a television programme must have a right of reply or equivalent remedies. Member States shall ensure that the actual exercise of the right of reply or equivalent remedies is not hindered by the imposition of unreasonable terms or conditions. The reply shall be transmitted within a reasonable time subsequent to the request being substantiated and at a time and in a manner appropriate to the broadcast to which the request refers.
2. A right to reply or equivalent remedies shall exist in relation to all broadcasters under the jurisdiction of a Member State .
3. Member States shall adopt the measures needed to establish the right of reply or the equivalent remedies and shall determine the procedure to be followed for the exercise thereof. In particular, they shall ensure that a sufficient time span is allowed and that the procedures are such that the right or equivalent remedies can be exercised appropriately by natural or legal persons residence or established in other Member States.
4. An application for exercise of the right of a reply or the equivalent remedies may be rejected if such a reply is not justified according to the conditions laid down in paragraph 1, would involve a punishable act, would render the broadcaster liable to civil law proceedings or would transgress standards of public decency.
5. Provision shall be made for procedures whereby disputes as to the exercise of the right of reply or the equivalent remedies can be subject to judicial review.

Europejska Konwencja Praw Człowieka - European Convention on Human Rights

Article 8

1. Everyone has the right to respect for his private and family life, his home and his correspondence.
2. There shall be no interference by a public authority with the exercise of this right except such as is in accordance with the law and is necessary in a democratic society in the interests of national security, public safety or the economic well-being of the country, for the prevention of disorder or crime, for the protection of health or morals, or for the protection of the rights and freedoms of others.

Article 9

1. Everyone has the right to freedom of thought, conscience and religion; this right includes freedom to change his religion or belief and freedom, either alone or in community with others and in public or private, to manifest his religion or belief, in worship, teaching, practice and observance.
2. Freedom to manifest one's religion or beliefs shall be subject only to such limitations as are prescribed by law and are necessary in a democratic society in the interests of public safety, for the protection of public order, health or morals, or for the protection of the rights and freedoms of others.

Article 10

1. Everyone has the right to freedom of expression. This right shall include freedom to hold opinions and to receive and impart information and ideas without interference by public authority and regardless of frontiers. This Article shall not prevent States from requiring the licensing of broadcasting, television or cinema enterprises.
2. The exercise of these freedoms, since it carries with it duties and responsibilities, may be subject to such formalities, conditions, restrictions or penalties as are prescribed by law and are necessary in a democratic society, in the interests of national security, territorial integrity or public safety, for the prevention of disorder or crime, for the protection of health or morals, for the protection of the reputation or the rights of others, for preventing the disclosure of information received in confidence, or for maintaining the authority and impartiality of the judiciary.

Article 14

4. The enjoyment of the rights and freedoms set forth in this Convention shall be secured without discrimination on any ground such as sex, race, colour, language, religion, political or other opinion, national or social origin, association with a national minority, property, birth or other status.

SPIS TREŚCI

1. WSTĘP
2. ORGAN REGULACYJNY POSIADAJĄCY KOMPETENCJE W ZAKRESIE ZASAD ETYKI DZIENNIKARSKIEJ
  - 2.1. Cypr
  - 2.2. Litwa
3. REGULACJA: ORGAN REGULACYJNY SAMODZIELNIE OKREŚLA STANDARDY PROGRAMOWE I PROFESJONALNE

Wielka Brytania
Hong Kong, Malta, Irlandia
Francja
4. WSPÓLREGULACJA: ORGAN REGULACYJNY NADZORUJE PRZESTRZEGANIE STANDARDÓW PROGRAMOWYCH PRZYJĘTYCH PRZEZ NADAWCÓW
  - 4.1. Kanada
  - 4.2. Republika Południowej Afryki
5. UZUPEŁNIANIE SAMOREGULACJI: ORGAN REGULACYJNY OCENIA PRZESTRZEGANIE PRZEZ NADAWCÓW OKREŚLONYCH PRZEZ NICH WYBRANYCH STANDARDÓW PROGRAMOWYCH
  - 5.1. Łotwa
  - 5.2. Belgia (Walonia)

ZAŁĄCZNIK NR 1.

Treść ankiety przeprowadzonej przez Departament Integracji Europejskiej i Współpracy z Zagranicą KRRiT wśród członków EPRA (Europejska Platforma Organów Regulacyjnych) oraz zestawienie organów regulacyjnych, które udzieliły odpowiedzi w tej sprawie.

ZAŁĄCZNIK NR 2.

Przepisy stanowiące podstawę prawną kompetencji i zadań poszczególnych organów regulacyjnych w zakresie zasad etyki dziennikarskiej oraz standardów programowych, profesjonalnych i/lub etycznych (w języku angielskim/ francuskim).